

Zpráva o hospodaření a činnosti příspěvkové organizace za rok 2022

1) Základní údaje o organizaci

Název: Oblastní muzeum Praha-východ, příspěvková organizace
Sídlo: Masarykovo nám. 97, 250 01 Brandýs nad Labem–Stará Boleslav
IČ: 00067539
Číslo organizace (dle SK): 613

Doplňková činnost organizace provozovaná v příslušném kalendářním roce:

neprovozuje

2) Personální údaje k zajištění činnosti PO k 31. 12. 2022

a) Fyzický počet zaměstnanců organizace celkem: 42

Z toho:

- kmenových zaměstnanců: 19

- externích zaměstnanců: 23

b) Přepočtený počet **kmenových** zaměstnanců: 18,72 (navýšení přepočteného počtu zaměstnanců je způsobeno navýšením úvazku) a navýšení kmenových zaměstnanců je v souvislosti se souběžnými pracovními poměry na pozici správce budov PO z důvodu zaučení).

c) Průměrná měsíční mzda předchozího roku: 39 358 Kč

d) Průměrná měsíční mzda příslušného roku: 34 478 Kč (snížení je způsobeno 2 souběžnými pracovními poměry v bodě b)

3) Hospodaření příspěvkové organizace za rok 2022

a) **Komentář k výsledku hospodaření k 31. 12. 2022**

Rok 2022 byl opět enormním nárůstem cen energií, zejména plynu. Díky vysokým zálohám hrazeným dodavatelům energií byl vykázán výsledek hospodaření ve výši 1 052 228,98 Kč. Organizace bude žádat o schválení převodu zisku do rezervního fondu a do fondu odměn.

b) Komentář k dodržení schválených závazných ukazatelů za rok 2022

Závazný ukazatel finančních prostředků na mzdy byl v průběhu roku navýšen zřizovatelem z důvodu zákonného navýšení platů – poskytnuté prostředky na mzdové výdaje od 1. 9. 2022 do 31. 12. 2022, dále z důvodu odměn ředitelům a odměn stávajícím zaměstnancům a platovými postupy. Konečná výše závazného ukazatele na mzdy činí 12 915 757,60 Kč.

Závazný ukazatel finančních prostředků na odpisy byl navýšen technickými zhodnoceními – TZ vybudování historických koupelen v I. a II. nadzemním podlaží v budově zámku v PNÚO v Panenských Břežanech ve výši 2 058 213,10 Kč a TZ úklidové místnosti v PL v Hrusicích ve výši 119 568 Kč.

Provozní příspěvek od zřizovatele byl navýšen zejména na vybrané druhy energií (plyn, elektřina), a to v celkové výši 2 370 080 Kč. V r. 2023 bude zřizovateli vrácena částka 1 723 923 Kč stanovená na základě skutečné spotřeby energií (dle metodiky KÚ). V r. 2022 byly využity příspěvky poskytnuté zřizovatelem v r. 2021, a to na financování akcí k 80. výročí událostí roku 1942, tj. „Heydrichiáda“ (provozní příspěvek 1,269 mil. Kč a investiční příspěvek 197 tis. Kč), na edukační programy (53 tis. Kč), přednášky v muzeu v Brandýse n.L.-St. Boleslavi a v PNÚO v Panenských Břežanech (celkem 40 tis. Kč) a příspěvek na vybavení soc. sítě 2 zařízeními (80 tis. Kč). V roce 2022 byl poskytnut příspěvek na kofinancování projektu MK ČR, a to ve výši 105,95 tis. Kč na vybavení depozitáře sbírkové knihovny v AD v Brandýse n.L.-St. Boleslavi – regály, kdy byla přidělena dotace MK ČR (max. 70% nákladů, tj. 85,32 tis. Kč). Dále byly zřizovatelem v r. 2022 financovány rozvojové projekty: Středočeské kulturní léto v PL v Hrusicích (31,5 tis. Kč), Muzejní noc v Jenštejně (3,01 tis. Kč), v Hrusicích: Advent (54,5 tis. Kč) a Tisková konference Advent (58,7 tis. Kč). Z obdržených provozních příspěvků od zřizovatele se předpokládá jejich využití v r. 2023, a to na drobné energetické úspory (50 tis. Kč), na realizaci ediční činnosti (100 tis. Kč) a na spolupráci s Post Bellum (24 tis. Kč). V r. 2023 budou vráceny nevyužité prostředky jak na energie (viz výše), tak na „Heydrichiádu“ (provozní příspěvek 512,4 tis. a investiční příspěvek 403 tis. Kč), na Advent (18,5 tis. Kč) a na Tiskovou konferenci Advent (6,5 tis. Kč).

Kromě výše zmíněného investičního příspěvku na „Heydrichiádu“ byl zřizovatelem poskytnut investiční příspěvek na 3D projekci rovněž v Panenských Břežanech (1,045 mil. Kč), nevyužitá částka ve výši 922 tis. Kč byla v r. 2022 vrácena zřizovateli.

c) Komentář k hospodaření příspěvkové organizace k 31. 12. 2022

Díky běžnému provozu všech poboček muzea (již nedošlo k uzavření v souvislosti s nouzovým stavem jako v přechozím roce) bylo dosaženo vyšší spotřeby u většiny nákladových účtů, konkrétně: 504 – prodané zboží (díky zájmu návštěvníků a v souvislosti s pořádanými akcemi bylo pořizováno více publikací, upomínkových předmětů apod.), 512 – cestovné a 513 – náklady na reprezentaci taktéž.

Účet 502 – zobrazuje již zmíněný nárůst cen vybraných druhů energií.

Účet 511 - opravy a udržování byl na rok 2022 plánován ve výši 1 050 tis. Kč na běžné opravy. U již dlouho plánované opravy střechy v muzeu v Brandýse n.L.-St. Boleslavi bylo zřizovatelem opět doporučeno vyčkat tentokrát kvůli možnému získání dotace. Stav byl téměř havarijním a bylo nutné jej řešit v nejbližším období. Zřizovatelem bylo v r. 2021 poskytnuto

z havarijního fondu 221 067 Kč na zabezpečení havarijního stavu střechy. V roce 2022 došlo k přehodnocení opravy na investici (TZ) a původně plánovaná „oprava“ byla zřizovatelem schválena jako investice v Zásobníku investic SK a k 31.12.2022 dle SoD dokončena. Brandýské muzeum se může pochlubit novou střechou financovanou jak z vlastního fondu investic, tak z větší části financovanou zřizovatelem. K předání dojde po kolaudaci, která se uskuteční společně s vestavbou taktéž financovanou SK. Účet 551 zohledňuje tato technická zhodnocení: předání výše zmíněného technického zhodnocení staveb PNÚO Panenské Břežany v celkové výši 51 969 497,18 Kč s investičním transferem (dotací) ve výši 21 026 323,39 Kč od zřizovatele v roce 2021. Dále TZ vybudování historických koupelen v I. a II. nadzemním podlaží v budově zámku v PNÚO v Panenských Břežanech, TZ úklidové místnosti v PL v Hrusicích, začínající rekonstrukci soc. zařízení v muzeu v Brandýse n.L.-St. Boleslavi a pořízení velkoobjemového kontejneru do Panenských Břežan. Účet 558 – náklady z drobného dlouhodobého majetku obsahuje nově pořízený majetek nejen v souvislosti s pořádanými akcemi.

Na rozdíl od předchozího období, kdy byl výrazný pokles výnosů z prodeje služeb (vstupné) a výnosů z prodaného zboží v souvislosti s uzavřením poboček v souvislosti s pandemií COVID-19, je rok 2022 ve výnosech výrazně lepší.

Na účtu 662 jsou účtovány úroky v souvislosti se smluvním ujednáním zřizovatele s bankou o poskytování cash-pollingů.

Účet 672 vykazuje na analytickém účtu 672.050 (správnost analytiky potvrzena metodikou zřizovatele) částku 278,806 tis. Kč – jedná se o rozpuštěný transferový podíl na základě odpisů předaného majetku s transferem, nicméně tato částka nebyla poskytnuta formou provozního příspěvku od zřizovatele

Dále je na účtu 672 evidována částka 4 000 Kč poskytnuta zřizovatelem jako mimořádný příspěvek na výjezdním zasedání v Panenských Břežanech – k tomuto příspěvku není k dispozici usnesení RK či ZK, nicméně je evidován v rámci účtu 672.

Opatření Rady kraje za minulé období nebylo uloženo.

d) Komentář k pohledávkám

Organizace nemá nevymahatelné pohledávky. Tato skutečnost souvisí s tím, že realizuje prodej zboží a poskytuje služby za hotové ve všech objektech (v PL v Hrusicích a nově od jara 2022 i v muzeu v Brandýse n.L.-St.Boleslavi a v PNÚO v Panenských Břežanech prostřednictvím platebního terminálu na platební karty) a většina vystavených faktur se týká prodeje publikací, výjimečně úhrady vstupného, které odběratelé vždy uhradí.

4) Výsledky kontrol

a) Vnější kontroly

Vnější kontroly byly provedeny v souladu s plánem kontrol na I. a II. pololetí roku 2022 (jedná se zejména o pravidelné revize ve všech střediscích, např. čtvrtletní revize funkčnosti výtahu, plynového zařízení, provozuschopnosti EPS, el. zařízení, hromosvodů, apod.).

Organizace informuje o plánovaných kontrolách a výsledcích kontrol zřizovatele prostřednictvím Portálu PO, což bylo i v případě daňové kontroly při použití peněžních

prostředků poskytnutých MK ČR v rámci účelového finančního příspěvku na projekt „Rekonstrukce archeologické části stálé expozice muzea: Největší archeologické objevy na Brandýsku“ prostřednictvím zřizovatele PO SK (týká se r. 2021 - dotace 300 000 Kč a kofinancování SK – investiční prostředky ve výši 179 384 Kč). Dne 25. 10. 2022 byla zaslána odpověď včetně požadovaných dokumentů do datové schránky FÚ, k dnešnímu dni bez vyjádření FÚ.

b) Vnitřní kontroly

V roce 2022 proběhla zejména plánovaná namátková kontrola hotovosti v pokladnách jednotlivých středisek organizace, a to 2 x ročně, dále kontrola odsouhlasení všech závazků, pohledávek a smluv. Další kontroly byly provedeny dle plánu na rok 2022. Kontroly proběhly bez závad.

Datum:
15. 2. 2023

Zpracovala:
Ing. Jitka Vrbová

Schválil:
Ing. Vlastislav Janík

VÝROČNÍ ZPRÁVA O ČINNOSTI ODBORNÉHO ODDĚLENÍ OMP-v, p.o. v roce 2022

Odborné oddělení – personální složení:

Mgr. Andrea Němcová: archeoložka, kurátorka archeologické podsbírky, vedoucí odborného oddělení

RNDr. Daniel Hrčka: botanik, kurátor přírodovědné podsbírky

Mgr. Martin Hůrka: historik, kurátor historické podsbírky

Kateřina Klicperová: konzervátorka, kurátorka etnografické podsbírky

Eva Kryšková, DiS.: kurátorka sbírkové knihovny a podsbírky písemností a tisků

PhDr. Milan Pátra: historik, kurátor výtvarné podsbírky

Zákonná péče o sbírku a sbírkotvorná činnost

Centrální evidence sbírek

Podsíbírka	I.stupeň evidence /počet položek/	II.stupeň evidence, CES /počet položek/
Archeologická	10	52
Botanická	135	135
Historická	17	39
Písemnosti a tisky	94	94
Sbírková knihovna	79	79
Výtvarná	10	17
Celkem	345	416

Do centrální evidence sbírek (CES) bylo nahlášeno celkem 416 nových sbírkových položek.

Inventarizace sbírky

V souladu se zákonem 122/2000 Sb. v platném znění byla provedena inventarizace částí sbírkových fondů v dílčích podsbírkách: přírodovědné: 22 inventárních položek (tzn. celkem 10,7% sbírkového fondu podsbírky), botanické: 142 inventárních položek (tzn. celkem 6,7% sbírkového fondu podsbírky), entomologické: 120 inventárních položek (tzn. celkem 12,9% sbírkového fondu podsbírky), archeologické: 352 položek (tzn. 7 % sbírkového fondu podsbírky), etnografické: 97 položek (tzn. 11 % sbírkového fondu podsbírky), historické: 269 položek (tzn. 4 % sbírkového fondu podsbírky), výtvarné: 160 položek (tzn. 6 % sbírkového fondu podsbírky), sbírky písemností a tisků: 1107 položek (tzn. 9 % sbírkového fondu podsbírky), sbírkové knihovny: 1534 položek (tzn. 11 % sbírkového fondu podsbírky).

Digitalizace sbírky

V roce 2022 bylo zdigitalizováno celkem 520 sbírkových položek, z toho 85 v archeologické podsbírce, 135 v botanické podsbírce, 10 ve výtvarné podsbírce, 117 v historické podsbírce, 94 ve sbírce písemností a tisků a 79 položek sbírkové knihovny.

Badatelské služby

Pracovníci odborného oddělení poskytují badatelské služby odborné i laické veřejnosti, zejména v podobě odborných informací, konzultací, anotací, editorské práce a zpřístupňování informačních pramenů. V oblasti tématiky přírody a přírodovědné podsbírky bylo vyřešeno 22 badatelských dotazů, v oblasti výtvarné podsbírky 5 badatelských dotazů, v oblasti historické podsbírky 53 badatelských

dotazů; sbírka písemností a tisků a sbírková knihovna: 53 dotazů, za archeologickou podsbírku: 38 badatelských dotazů.

Editorská činnost: M. Hůrka: editace článků regionálních zájemců o historii pro Říčanský kurýr; A. Němcová: editace dat a hlášení pro informační systém Archeologická mapa Čech. Konzultace pro externí spolupracovníky a studenty z oboru archeologie pravěku a středověku.

Konzervace, restaurování a preparace

V konzervátorské dílně probíhalo cílené čištění a restaurování vybraných předmětů určených zejména pro výstavní a prezentační účely:

Ošetření nových přírůstků do historické a etnografické sbírky (stavebnice, boty, akordeon, textil), 32 kusů; ošetření dřevěných trojrozměrných předmětů proti škůdcům (lavice, vojenské kufry, truhly), 7 kusů; čištění a základní ošetření předmětů pro vybavení historické koupelny v pobočce PNUO, 8 kusů;

Preventivní ošetření souborů archiválií: pozůstalost Jaroslava Melichara (3 boxy).

Evidenční popis archeologických nálezů, 3 boxy.

Ošetření a čištění mincovního depotu z Říčan pro expoziční účely.

Rekonstrukční práce na keramických nádobách z archeologické sbírky, 6 položek.

Objednávka průzkumu a konzervace významného archeologického nálezu - středověkého železného meče, bylo zadáno externě specializovanému pracovišti ARUB AV ČR, v.v.i.

Akvizice sbírkových předmětů

V roce 2022 byl sbírkový fond obohacen o následující sbírkové předměty:

Výtvarná podsbírka:

Získáno jako dar:

1. CHALUPY, olej na plátně, roz.: 60 x 73 cm s rámem 72 x 85 cm . signováno vlevo dole F. X. Procházka, vročení vlevo dole 1917.

2. Předjaří v zámecké zahradě, olej na kartonu, roz 28 x 42 cm s rámem 55 x 40 cm signováno vlevo dole F.X. procházka, vročení vlevo dole 1917.

Historická podsbírka

Získáno jako dary – soubory předmětů z 20. století:

dětské telefonní sady, dětské nářadí, kufříkový psací stroj Facit 1630, dětská tenisová raketa, lis na těsto, elektrické natáčky Calliopé, disketová jednotka na 5palcové diskety, přepínač (spojovač) telefonních linek analogové ústředny, krabička od cukrovinek Lidka, žardiniéra, džbán, forma na bábovku, lahev Karlovarské becherovky, dívčí skautský kroj, krabičky od cigaret Sparta a Start, sklenice, hasičská sekera, harmonika, kuchyňské váhy, hlavička mláděte krokodýla, poutní obrázek ze Staré Boleslavi, kufříkový psací stroj Remington Portable, 3 ks malovaných džbánů ve stylu habánské fajáns, trikolorní páska, červeno-bílé pásky, sokolská domovenka: "Zeleneč", papírový kotilion, zrcadlovka Rolleicord Compur Ilc s příslušenstvím, dálkoměr E. Leitz Wetzlar, expozimetr Sixtus, školní obrazy pohlednicového formátu s malbami od Mauthausera

Písemnosti a tisky

Získáno jako dary – uveden výběr nejhodnotnějších položek

Foto „Slavnostní svěcení kaple v Klánovicích, 1913“; album 750 let obce Panenské Břežany; směs fotografií Brandýsa n.L. a St. Boleslavi, 17 kusů; Série dokumentačních fotografií z kostele sv. Václava ve St. Boleslavi, 62 kusů;

článek „Skromný klavírista z Polabí vytvořil hvězdný atlas, který se používá dodnes“; článek „Antonín Bečvář a hudba“; Inventáře fondů Okresního archivu Praha – sever“; materiály k cukrářství „Hoření“, 7 kusů; dokumentace rodiny „Pšánských“ z Brandýsa n. L, 120 kusů; Brandýský zpravodaj č. 1, 1938; Památeční baráček album věnované Marii Boháčové; pohlednice T. G. Masaryk a E. Beneš, 8 kusů; kompletní dokumentace instalace archeologické expozice OMPv 1656-1957, 13 částí, propagační letáky „Železářství Beneš“, 9 kusů; výtisk diplomové práce „Les v životě středověkého člověka“; výtisk publikace „Chemický rozbor železité vody z lázni v Ostrově u Brandýsa nad Labem“, 1892; Knížka pracovní – Milada Tremlová, 1916; Spis notářský – smlouva postupní, 1894, Karlín; historické letáčky z Čelákovice, 1936-1941, 5 kusů; výstřižky z Městských listů – oprava mostů, 18 kusů; publikace „Z nejstarších dějin města Brandýsa n. L.“; Zemědělské noviny – Deník venkova, č. 200 1968; noviny „Svoboda“, zvláštní vydání 22.8. 1968“; noviny „Lidová demokracie“, 2. zvláštní vydání, 21.8. 1968; časopis „Kovářské listy“, č. 1, 1925; osobní dokumentace „Dobiáš – Dobiášová“, Toušeň, 25 kusů; balící papír z mochovské likérky „Khron Liguers“; dodací listy z cihelny v Dřevčicích, 82 kusů; odběrný lístek na mýdlo; část průkazu KSČ, 1949-1950; dokumentace Okrašlovacího spolku v Klánovicích, 23 kusů; osobní dokumentace „Václav Václavek“, 37 kusů; série náboženských obrázků – Staroboleslavské Palladium“, 8 kusů; vojenská knížka pro důstojníky a generály – Emil Lép, 1958; osobní dokumentace „Josef Tesárek, Zeleneč“, 42 kusů; osobní dokumentace „rodina Mourkových“, 135 kusů; soubor předvolebních plakátů z let 1918 – 1919 a 1968, 10 kusů;

Sbírková knihovna

Získáno jako dary – uveden výběr nejhodnotnějších položek

Brožura „Národní muzeum za války a po válce“, 1924; brožura „Průvodce Kukem a Betlemem“; biblický časopis „Betanie“, č. 1-36, 1910; Časopis turistů, č. 1-12, 1905; učebnice „Prof. Dr. Ant. Gindely Dějepis všeobecný“, 1877; Deutsches Lesebuch für Böhmischer Unterrichtssprache, 1877; Handbuch der Altbulgarischen Sprach, 1922;

Ústřední Matici školské na oslavu 25leté činnosti, 1880-1905; JAS – rodinný obrázkový týdeník, č. 1-52, 1930; Bild und Ton – Zeitschrift für Film und Fototechnik, Nr. 1-12, 1956 a 1958; Československý Sportmagazín 1968; časopis „Světobor“, č. 3, 1921; časopis „Světobor“, č. 26-28, 30, 34-36, 38, 42, 44-46, 1919; „Osvěta“ – listy pro rozhled v umění, vědě a politice, 1896; Ottův průvodce po Vídni; monografie „Schriften historisch-statistischen Section, 1884; monografie „Historické popsání milostného obrazu a poutnického chrámu Blahoslavené Panny Marie ve Staré Boleslavi, 1859; monografie „Stará Boleslav – průvodce po nejstarším poutím místě ČS. Republiky“, 1923; monografie „Klíč štěpařský“, 1848; Zpravodaj družstevní práce, č. 2, 1932; časopis „Kuchař labužník“, č. 1, 1937; Světový atlas k současným dějinám, 1942; album „Boj za všeobecné rovné hlasovací právo v Praze“, 1905; Stanovy Průmyslové dívčí školy pokračovací v Brandýse n. L., 1907; Okresní věstník pro politický okres Brandýs nad Labem, č. 3-4 a 5-6, 1929; Hasičské rozhledy - věstník České zemské hasičské jednoty, č. 15/1927 a č. 13/1938; noviny „Za novou vesnici“, č. 21/1955; Výroční zpráva vikariátu brandýského za rok 1947; Prof. R. Knausa zeměpisný atlas pro jednotřídní až pětileté české školy obecné; publikace „Malý Čech“; publikace „Královská Praha“ – album akvarelů; publikace „Antická kultura slovem i obrazem“, 1927; Učebnice obchodní nauky a korespondence pro obchodní akademie, I. Díl, 1931; Učebnice zeměpisu pro III. třídu středních škol, 1921; Geologie pro sedmou třídu reální, 1909; Němčina pro II. třídu škol středních, 1931; publikace „Zkoumání o zásadách mravnosti a zkoumání o rozumu lidském“, 1899; publikace „Slovácko Macharovi“, 1914; publikace „Výživa a jídelní lístek rozumného člověka“, 1936; kniha „Řeči, epistolky a evangelia na všechny neděle a svátky katolického roku církevního i umučení našeho Spasitele“, 1875; Mathematische Formelsammlung von Prof. O. Th. Bürklen, 1928; Geographisch-Statistischer Taschenatlas, 1895; brožura „Buď strážcem svého zdraví“; brožura „Vzorný mrav pro pány“; Kniha přípitků; brožura „Dra. Oetkera předpisy pro

hospodyní“; Vilímkův průvodce Zemskou jubilejní výstavou, 1891; brožurka „Chilský ledek a hnojené kulturních rostlin“; brožura „Marienbad und Umgebungen“, 1901; brožura „Jak se odívati“, 1911;

Archeologická podsbírka

Předání nálezu archeologické povahy náhodným nálezcem:

Železný meč s polokulovitou hlavicí z románského období (11.-13. století), náhodný nález při těžbě písku v prostoru současného Boreckého jezera.

Prezentace sbírky

Sbírkové předměty jsou prezentovány v expozičních projektech muzea, na krátkodobých autorských výstavách, zápůjčkami pro výstavní projekty jiných organizací a ukázkami při přednáškách a muzejních edukačních programech. Dále jsou oborové muzejní podsbírky veřejnosti prezentovány na muzejním webu <https://brandys.muzeumbrandys.cz/>, v záložce „Sbírky“. V záložce „Publikace“, „Prameny OMPV“, je zřízena rubrika s publikovanými plnými texty muzejních archiválií (Hůrka, Kryšková). Informace o jednotlivých podsbírkách (včetně vybrané fotogalerie) je umístěna na **portálu Ministerstva kultury** (<https://www.cesonline.cz>). Podrobné a průběžně umísťované informace jsou ke shlédnutí v **Katalogu kulturního dědictví Středočeského kraje** (<https://pkd.kr-stredocesky.cz>), který provozuje Středočeský kraj. Tyto veřejně přístupné informační portály jsou každoročně aktualizovány a doplňovány.

Ochrana sbírkových předmětů

Ochrana sbírka probíhá plynováním jednotlivých deponitárních prostor dýmnicemi Coopex proti hmyzím škůdcům, účinná látka Permethrin (25/75 13,5%) a to s frekvencí 1x ročně. Jsou aplikovány monitorovací stanice EKOLEX V s chuťovým atraktantem pro průběžné zjišťování přítomnosti a pohybu hmyzích škůdců (po 1 ks do každé místnosti deponitáře a do pracovních místností). V některých prostorách jsou rovněž kladeny nástrahy proti drobným hlodavcům.

Probíhá pravidelná kontrola mikroklimatu pomocí digitálních měřicích přístrojů (částečně s akreditací). Vhodné vlhkostní podmínky zajišťují také odvlhčovače (suterénní prostory AD, místnosti 1, 8, 9 a deponitář historické podsbírky katovna – suterén). Jsou vedeny knihy návštěv deponitáře a knihy měření teplot a vlhkosti. Exponáty z přírodovědných podsbírek jsou po vyjmutí z deponitáře (zápůjčky, focení, přírůstky, práce se sbírkovými předměty v pracovní místnosti) před opětovným uložením konzervovány krátkodobým mražením.

Vzdělávací programy a další aktivity pro veřejnost, děti a mládež

Týden s archeologií: pásmo edukačních programů pro 1.-6. třídu ZŠ, zaměřeno na praktické ukázky archeologických nálezů a skupinové aktivity – pravěké technologie, dovednosti a řemesla; realizováno 12 x v týdnu 13.6.-17.6.2022.

Co je archeologie? – stálý edukační program pro školy, obsahuje promítanou prezentaci a povídání s archeologem, praktické ukázky archeologických nálezů a dovednostní aktivity zaměřené na fixaci získaných znalostí a pravěké technologie; realizováno 10 x v průběhu školního roku.

Den archeologie – jak se žilo v pravěku; zábavný a poznávací program určený pro rodiny s dětmi a zájemci o archeologii, zaměřeno na pravěké výrobní postupy (výroba hliněných předmětů, amuletů, vrtání do kamene, předení na hřebenovém stavu, mletí mouky); realizováno 22.10.2022.

Na špacír s historikem – program zaměřený na seniory a zájemce o regionální historii, zahrnuje vlastivědnou procházku s historikem a komentované promítání historických fotografií z archivu muzea (realizováno 2 x 11. 6. 2022, 8.10.2022).

Cesta do pravěku (komentovaná prohlídka obnovené archeologické expozice) – program pro školní skupiny zaměřený na poznání života předků člověka v nejstarší době kamenné, cílová skupina 2.-6. třída ZŠ; realizováno 2x.

Výstavy a výstavní činnost

Dlouhodobé expoziční projekty:

Na začátku roku 2022 byla dokončena rekonstruovaná archeologické expozice v objektu AD, byl připraven edukační pracovní list a prostor byl 23. 2. 2022 zpřístupněn veřejnosti.

Autorské výstavy realizované v objektech Oblastního muzea Praha-východ, p.o.:

„**Poklady z muzejních sbírek**“ 28.1.-20.3.2022; tým autorů: D. Hrčka, M. Hůrka, M. Pátra, A. Němcová, E. Kryšková, K. Klicperová

„**Doby a nádoby**“ 24.3.-19.6. 2022; tým autorů: A. Němcová, M. Hůrka, K. Klicperová

„**Antonín Bečvář**“ 10.6.-31.8.2022 (spojeno s křtem knihy a prohlídkou hvězdárny Antonína Bečváře); autorka: K. Klicperová

„**Nacistické tábory (1939-1945). Koncentrační, pracovní a zajatecké tábory na našem území očima archeologie**“ v objektu PNÚO, 23. 3. 2022 – 30.9.2022; tým autorů: M. Hůrka (OMPv, p.o.); J. Hasil, P. Hasil, P. Vařeka (ZČU Plzeň, ARUP AV ČR)

Výstavy v jiných objektech a organizacích – externí spolupráce a zápůjčky:

Město Brandýs n. L. – St. Boleslav (zámek, radnice), dlouhodobá výstava výtvarných děl, od 01. 03. 2022 do 01. 03. 2023 (47 ks) – M.Pátra

„**Toušeň v kresbách Zdeňka Gutwirtha**“ od 06. 08. 2022 do 06. 09. 2022 v Oranžerii Skleněné vily, Lázně Toušeň: M. Pátra, M. Hůrka

„**Hvězda Aleny Ladové**“, od 24.11. 2022 do 08. 01. 2023 v Galerii Vyšehrad, Praha (1 ks) – M. Pátra

„**Josef Lada**“ – reprodukce (20 ks), od 22. 09. 2022 do 2. 11. 2022, Státní okresní archiv Praha-venkov, Dobřichovice – M. Pátra

„**Josef Lada v obrazech**“ – reprodukce (30 ks), od 9. 12. 2022 do 31.12.2022 Spolkový dům Kutná Hora – M. Pátra

Komentované prohlídky, workshopy a jiné vzdělávací pořady pro veřejnost

Za květenou bohnických strání a historií viničních usedlostí, botanicko-historická exkurze do Bohnického údolí (22.4.2022) – D. Hrčka, B. Rošická

Toulky s čolky, batrachologicko-botanická exkurze z Panenských Břežan do Odoleny Vody (30.4.2022) – D. Hrčka

Archeologické léto, putování údolím Vinořského potoka II: archeologická procházka pro veřejnost z Dřevčic na hrad Jenštejn, realizováno 4 x (19.7., 23.7., 16.8., 20.8.2022): A. Němcová, M. Hůrka

Hořké putování za hořečky, botanická exkurze na Břístevní hůru (10.9.2022) – D. Hrčka

Komentovaná vycházka Z Martinova do Záryb podél Labe spojená s dodatečným křtem knihy (3. 9. 2022) – M. Hůrka

Mezinárodní den archeologie – jak se žilo v pravěku, součástí programu komentovaná prohlídka obnovené archeologické expozice – realizováno 3 x, 22.10.2022 – A. Němcová

Doprovodný program předvánoční tiskové konference Středočeského kraje, Hrusice – ukázky výroby lidových vánočních ozdob a dekorací, 29.11.2022 – K. Klicperová, A. Němcová

Vzpomínková beseda Josef Lada geniální výtvarník a laskavý člověk, 26. 11. 2022 - Sokolovna Hrusice: M. Pátra, K. Klicperová

Přednášky

Přednášky v pobočce Arnoldinovský dům (organizačně zajišťovalo OMPv, p.o.)

- Třicetiletá válka (4.1.2022) – P. Enc
- Jan Žižka (1.2.2022) – P. Čornej
- Thajsko očima místních (1.3.2022) – Z. Šimerka
- Záchranný archeologický výzkum při stavbě obchvatu obce Zápy (5.4.2022) – L. Baloun
- Karel a Zita aneb velká láska se smutným koncem (4.10.2022) – A. Krčálová
- Savci středního Polabí, jak se mění naše fauna savců (8.11.2022) – M. Anděra
- Dolní Povltaví, za rostlinami, obojživelníky a plazy (6. 12. 2022) – D. Hrčka

Přednášky odborných pracovníků OMPv, p.o. mimo muzeum (realizováno externě - zajišťovala jiná instituce)

- Zapomenuté cesty Polabím, Knihovna Neratovice (2. 5. 2022) – M.Hůrka
- Dřevčice v kronikách a vyprávění, spojeno s křestem knihy (21. 5. 2022) – M.Hůrka
- Zavraždili Václava! Kněz Chrastěj v kapli bl. Podivena ve Staré Boleslavi, akce MAS Střední Polabí (18. 6. 2022) – M. Hůrka

Významnější úkoly realizované členy odborného oddělení

Historický úsek (Mgr. Martin Hůrka)

Podána žádost o dotaci na vybavení historických depozitářů novými obalovými boxy – ochrana sbírek

Práce na finální úpravě skenů fotografií, digitalizace sbírkového fondu archivních fotografií (zpracováno 4 bedny)

Pasportizace vzpomínek pamětníků z Brandýsa, okolí a Panenských Břežan (např. p. Plocková z Brandýsa, Josef Králík z Toušeně, cca 10 pamětníků z Dřevčic aj.)

Přípravné práce na publikaci s pracovním názvem „Ve stopách Pavla z Janovic po polabských kostelech“, plánované vydání v r. 2025

Tvorba úvodního textu pro publikaci k výročí 950 let první zmínky o obci Dřísy (publikace bude realizována v r. 2023)

Generální inventura depozitáře historické podsbírký (realizováno 5 regálů včetně očištění, opětovné uložení a fotografické dokumentace dosud nedigitalizovaných sbírkových předmětů)

Detektorový povrchový průzkum: k.ú. Lhota, k. ú. Dřevčice, k. ú. Cvrčovice – zaniklé cesty; areál parku Panenské Břežany.

Přepis a překlad textů z němčiny a angličtiny týkající se vzpomínek vězňů tábora u dolního zámku v Panenských Břežanech (pro chystanou publikaci J. Čvančary a Z. Bauera)

Dokončení archivního průzkumu zaniklého mlýna Valcha u Dřevčic (spolupráce s ÚAPPSC)

Práce na libretu rekonstrukce stálé historické expozice v objektu AD

Tvorba panelu a soutěže k vystavenému vozu Praga RN v Panenských Břežanech (červenec - srpen 2022)

Fotodokumentace různých objektů a zajímavých míst v Polabí v rámci příprav výstav, článků a publikací (zejm. pro publikaci o Dřevčicích, dále pro publikaci o historických branách a pro 3. díl sborníku o historii Lhoty apod.), např. v obcích: Brandýs, Dřevčice, Lhota, Toušeň, Zápy aj.

Práce na publikaci s pracovním názvem „Selské brány“ (spolu s Evou Kryškovou a kronikáři našeho regionu)

Komentované prohlídky školních a jiných skupin v objektu Katovna (realizováno 9x)

Propagační příspěvky na Facebook o zajímavém dění v muzeu, nové přírůstky, upoutávky na akce.

Archeologický úsek (Mgr. Andrea Němcová)

Služby veřejnosti – archeologická památková péče pro stavebníky a investory: Přijaté a evidované korespondenční položky související se stavební činností v regionu: 203 položek

Vystavená vyjádření, stanoviska, expertní listy: 102 položek

Práce v terénu: dohledy zemních prací a drobné záchranné akce: 24 terénních akcí (z toho 23 x negativní zjištění, 1 x orientační výzkum – novověký sklep).

Vyřízené výpůjčky nebo zápůjčky sbírkových předmětů: 1 smlouva – výpůjčka pro studijní účely.

Vypracování hlášení a nálezových zpráv o realizovaných archeologických akcích do informačního portálu Archeologická mapa Čech: Zprávy o archeologických akcích realizovaných v r. 2020 do AMČR při ARÚ Praha AV ČR: 18 zpráv. Hlášení akcí realizovaných v r. 2021-22 do AMČR: 17 hlášení.

Determinace a popis archeologických nálezů ze záchranných výzkumů:

Metalické nálezy doby železné a doby římské z lokalit Radonice-Jenštejn a Sudovo Hlavno.

Zápůjčka a prezentace nálezů ze sbírky OMPv, p.o. v expozici Zřícenina hradu Jenštejn, kontrola stavu exponátů, pomoc při úpravách expozice Jenštejn před zahájením sezony.

Menší rekonstrukční a laboratorní práce při zpracování archeologických nálezů fragmentů keramiky.

Koordinace přípravy libreta pro rekonstrukci stálé expozice v objektu AD.

Spolupráce s Oddělením informačních zdrojů ARÚ AV ČR Praha: editace archivovaných negativních akcí z regionu pro systém AMČR.

Spolupráce s externími spolupracovníky v oblasti preventivních povrchových průzkumů ohrožených archeologických lokalit, školení aplikace PAS AMČR pro externí spolupracovníky.

Přebírání, determinace a evidence archeologických nálezů získaných činnostmi externích spolupracovníků.

Spolupráce s oddělením informačních zdrojů ARUP AV ČR, v.v.i., editace starších archivních pramenů a nálezových zpráv.

Sbírka písemností a tisků a knihovna (Eva Kryšková, Dis.):

Správa Příruční knihovny OMPv, p.o.: Monografie: celkem: 5721 svazků, z toho 110 přírůstků za rok 2022.

Periodika: 271 titulů periodik = 11417 svazků // 2864 přírůstků za rok 2022.

Správa Spisové služby OMPv, p.o.

Správa poštovních služeb OMPv, p.o., obsluha e-shopu.

Rekonstrukce depozitáře podsbírky Sbírková knihovna, pořízení nových regálů z programu ISO, reorganizace uložení podsbírky, mimořádná inventura podsbírky.

Kompletní reorganizace archivace regionálních časopisů.

Realizace projektu digitalizace historických filmů.

Práce na základním zpracování pramenných zdrojů pro publikaci „Staré brány“.

Přírodovědný úsek (RNDr. Daniel Hrčka)

Přírodovědný výzkum a sbírkotvorná činnost regionu s přesahem do okolních oblastí Středočeského kraje – botanika (zejména Dolní Povltaví, Středolabská tabule), obojživelníci (Kolínsko, Nymbursko), netopýři, zimující ptáci (Vltava, Labe).

Zapisování dat do nálezové databáze Agentury ochrany přírody a krajiny ČR (oficiální databáze využívaná jak pracovníky ochrany přírody, tak úředníky státní správy a samosprávy).

Konzultace legislativy v oblasti ochrany přírody s občany, konzultace o přírodních poměrech regionu Praha-východ.

Fotodokumentace chráněných území a jiných přírodně významných ploch na území regionu s přesahem do navazujících oblastí Středočeského kraje pro účely příprav výstav, naučných stezek, článků a publikací (publikace o přírodě Jenštejnské plošiny, dolního Povltaví, okolí města Odolena Voda) a na facebookové stránky muzea.

Zajištění péče o lokalitu křivatce českého u Hrušovského rybníka.

Ochrana lokality Vltavské tůně v Brnkách – jednání s úřady, návrh na vyhlášení chráněného území, zpracování textu rámcových směrnic péče o území, batrachologický průzkum.

Věda a výzkum, publikační a vydavatelská činnost

Účast na konferencích, seminářích a workshopech

Floristický kurz SBS a ČBS v Senici (Senica; 3.7. – 9.7.2022) – D. Hrčka

Herpetologický seminář (Stráž n. Ohří; 2.6. – 3.6.2022) – D. Hrčka

Seminář muzejních botaniků (Podmokly u Sušice; 6.6. – 10.6.2022) – D. Hrčka

Výzkumy v Čechách 2021 - archeologické kolokvium, Národní muzeum Praha, 5.-6.4.2022 – M. Hůrka, A. Němcová

Seminář k pracovnímu právu a aplikaci zákoníku práce, 22.6.2022, OSPKOP Praha – A. Němcová

Aktuální problémy týkající se ochrany archeologického kulturního dědictví, 13. 9. 2022, MK ČR – A. Němcová

Konference konzervátorů a restaurátorů (Třebíč, 13.9. – 15.9.2022) – K. Klicperová

Archivy, knihovny, muzea v digitálním světě 2022, Praha – E. Kryšková

Publikační činnost

Odborná

Hůrka, M. 2022: Dřevčice v kronikách a vyprávění, Dřevčice 2022, 175 stran, ISBN 978-80-906303-8-3.

Hůrka, M., 2022: Sborník Sedm okének do dějin Lhoty. 3. díl, Lhota 2022, 28 stran (sepsáno spolu s Ivanou Kratochvílovou a Petrem Jirasem), ISBN 978-80-88490-02-9.
Spolu s Ivanou Kratochvílovou), ISBN 978-80-88490-03-6.

Hůrka, M., 2022: Sborník Lhota v Našem Polabí, Lhota 2022, 28 stran (editor spolu s Ivanou Kratochvílovou), ISBN 978-80-88490-03-6.

Hůrka, M., 2022: Dendrodata z kostela a tvrze ve Vyšehořovicích. In: Studie a zprávy. Historický sborník pražského okolí 10/2, 2022.

Němcová, A. 2022: Archeologické výzkumy Oblastního muzea Praha východ, p.o. v roce 2021, Středočeský vlastivědný sborník 40, 2022: s. 138-140.

Němcová, A. – Kuna, M., 2022: Exkurz 8: Analýza depozičních procesů v Březnici a otázky rituálního chování, In: Chvojka, O. – Kuna, M. – Menšík, P. a kol.: Rituály ukončení a obnovy. Sídliště mladší doby bronzové v Březnici u Bechyně.

Pátra, M. 2022: Sádrové odlitky zvonů ve Výtvarné sbírce Oblastního muzea Praha-východ, Studie a zprávy Historická sborník pražského okolí 10/1, str.101-108 a 5 stran přílohy

Populárně naučná

Hrčka D., Křivatec český u Popovic. In: Městské listy Brandýsa n. L.-St. Boleslavi, únor 2022, s. 5.

Hrčka D., Kontryhel baltský poprvé v Krušných horách. In: Arnika, přírodou a historií Karlovarského kraje 1/2022, s. 52–53.

Hůrka M., Ve skále tesané sklepy u domu čp. 61. In: Městské listy Brandýsa n. L.-St. Boleslavi, 2022, únor, s. 14.

Hůrka M., Mosty roku 1822. In: Mochovský zpravodaj 16/2, 2022, s. 72-73.

Hůrka M., Zeď. In: Městské listy Brandýsa n. L.-St. Boleslavi, 2022, duben, s. 19.

Hůrka M., Lázně Ostrov u Záp. In: Bazén a sauna, 2022, č. 7-8 (červenec-srpen), s. 4-5.

Hůrka M., Šanghaj. In: Městské listy Brandýsa n. L.-St. Boleslavi, 2022, září, s. 24.

Hůrka M., Nález mincí mezi Mochovem a Kozovazy. In: Mochovský zpravodaj 16/3, 2022, s. 55-57.

Hůrka M., Brandýské dřevěné pavlače.

Němcová A. – Baloun L.: Historická studna na Pražské ulici, In: Městské listy Brandýsa n. L.-St. Boleslavi, březen 2022.

Němcová A.: Zaniklá cihelna v Hrušově, místo s pradávou historií, In: Městské listy Brandýsa n. L.-St. Boleslavi, červen 2022.

Ostatní činnost

Spolupráce se subjekty: Město Brandýs n. L. – St. Boleslav, zámek Brandýs nad Labem, Infocentrum: M. Pátra, M. Hůrka, A. Němcová, E. Kryšková

Editace díla Josefa a Lady a Aleny Ladové: M. Pátra

Práce ve výběrové komisi OMPV, p. o.: M. Pátra, D. Hrčka, M. Hůrka

Členství v Uměleckohistorické společnosti: M. Pátra

Spolupráce s Historickým ústavem AV ČR (příprava a digitalizace materiálů z našich fondů pro web Databáze dějin všedního dne): M. Hůrka

Spolupráce se SOA v Praze a SOkA Praha-venkov, účast v redakční radě Studií a zpráv, korektury vybraných textů: M. Hůrka, M. Pátra.

Spolupráce s ÚAPPSC na archeologické památkové péči v regionu a na archeologicko-archivním výzkumu zaniklého mlýna Valcha u Dřevčic: A. Němcová, M. Hůrka

Spolupráce s Městským muzeem v Čelákovcích a Muzeem Říčany (poskytnutí doprovodného materiálu k výstavám i publikacím čelákovického muzea, s Městským muzeem v Čelákovcích pokračování v projektu „Staré cesty v Polabí“ pro léta 2020-2025 zaměřeného na podchycení místních hledačů detektory a využití jejich nálezů pro mapování vývoje především středověkého a raně novověkého osídlení zdejšího regionu, s Muzeem Říčany - průzkum historických sklepů na říčanském náměstí) – M. Hůrka, A. Němcová

Spolupráce s infocentrem Poutního místa ve Staré Boleslavi (zápůjčka předmětů na podzimní výstavu 2022): M. Hůrka, E. Kryšková, A. Němcová

Zastupování organizace na činnosti a jednáních Středočeské regionální archeologické komise: A. Němcová

Spolupráce s Archeologickým ústavem Praha (odd. informačních zdrojů), Ústavem pro pravěk a ranou dobu dějinnou FF UK (konzultace pro studenty, zápůjčky materiálu): A. Němcová.

Spolupráce s ROPIDem na akci Den ROPIDu: M. Hůrka

Spolupráce s Krajskou hospodářskou komorou na přípravě výstavy v Kočárovně „Řemesla v Brandýse nad Labem-Staré Boleslavi a okolí“ (5.9.2022 - 22.9.2022): E. Kryšková

Kontakty a spolupráce s obcemi v regionu Brandýska a Říčanska (zejména Lhota a Dřevčice – příprava publikací a sborníků), knihovna Eduarda Petišky v Brandýse n. L., Středočeská vědecká knihovna v Kladně, brandýské gymnázium; Městské listy Brandýs nad Labem; E. Kryšková, M. Hůrka

Vernisáž výstavy „Poklady z muzejních sbírek“ v AD, 28.1.2022.

Vernisáž výstavy „Poklady z muzejních sbírek“ v AD, 28.1.2022.

Slavnostní otevření rekonstruované archeologické části stálé expozice v AD, 23.2.2022.

Pohled na trojrozměrnou instalaci v rekonstruované archeologické expozici.

Vernisáž výstavy „Doby a nádoby“ v AD, 24.3.2022.

Vernisáž výstavy „Doby a nádoby“ v AD, 24.3.2022.

Výstava „Doby a nádoby“, 24.3. – 19.6. 2022.

Vernisáž výstavy „Antonín Bečvář“, AD, 10.6.2022.

Výstava „Antonín Bečvář“, 10.6. – 31.8.2022.

Hvězdárna Antonína Bečváře v Brandýse nad Labem, 10.6.2022.

Archeologické léto 2022, zastávka u zaniklého mlýna Cvrčovice.

Preventivní detektorový průzkum v lokalitě Lhota a Okrouhlík.

Převzetí archeologického nálezu – železného románského meče z oblasti jezera Borek.

Přírodovědná exkurze „Za květenou bohnických stráží a historií viničních usedlostí“.

Přednáška Miloše Anděry „Savci středního Polabí“.

Mezinárodní den archeologie – Jak se žilo v pravěku, AD, 22.10.2022.

Propagační oddělení - zpráva za rok 2022

Po dvou letech útlumu způsobených „covidovým“ zpomalením veřejného života byl minulý rok prvním, ve kterém mohlo naše muzeum pokračovat v obvyklé prezentační činnosti. Výsledkem byla stoupající počet návštěvníků našich expozic, výstav, přednášek i dalších doprovodných akcí.

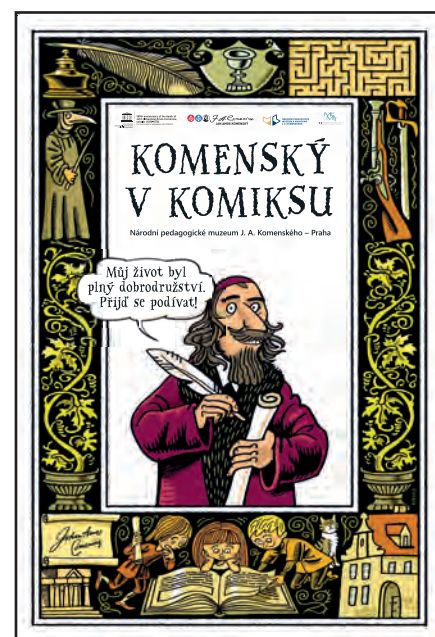
Tento rok jsme pokračovali v dlouhodobé výstavě s názvem **Papírové království**. Trvala dvanáct měsíců. Za tuto dobu se nepodařilo naplnit její hlavní cíl – přilákat výrazně větší množství mladších návštěvníků, kteří by se tvorbou modelů z papíru dále zabývali. Její návštěvnost byla bohužel jen průměrná, proto jsme její trvání neprodloužili.

Výstava **Komenský v komiksu** byla založena na velkoformátových ilustracích výtvarníka **Lukáš Fibricha** a dalším doprovodným programem. O výstavu byl zájem zejména z okruhu školních tříd nižších ročníků.

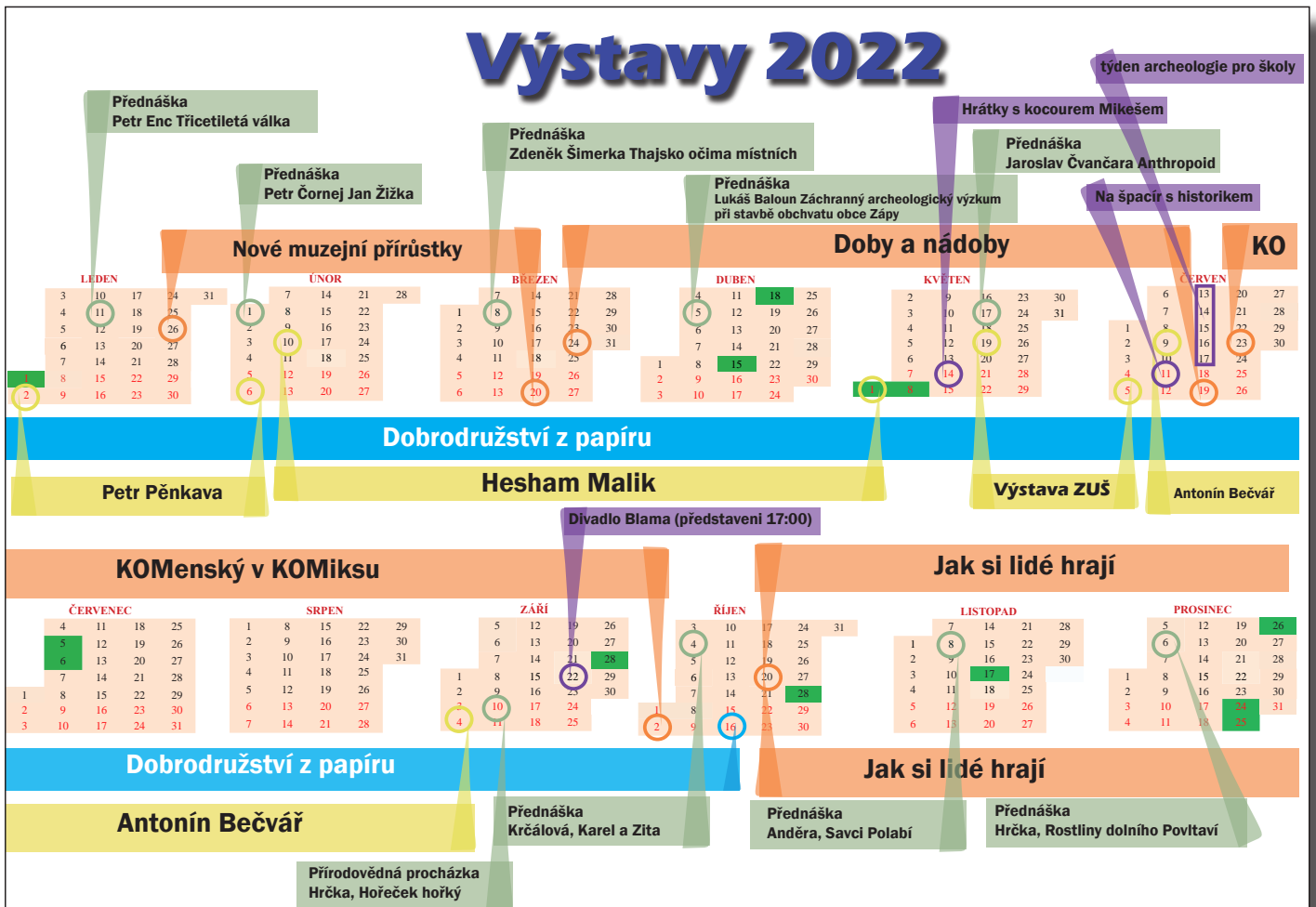
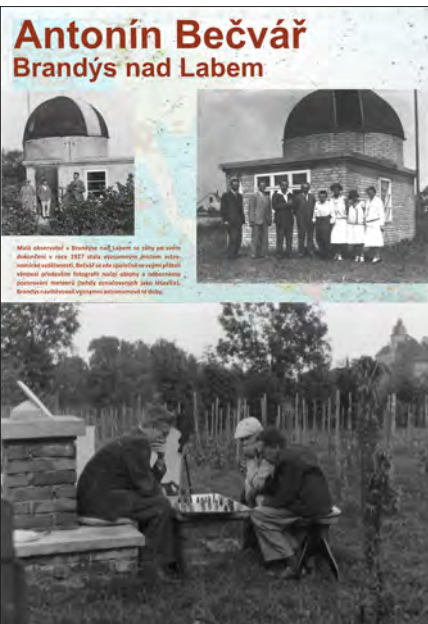
Kromě větších výstav byly v Arnoldinovském domě otevřeno několik krátkodobých výstav. Nové muzejní přírůstky měla prezentovat stejnojmenná výstava z ledna až února, byla vystřídána výstavou **Doby a nádoby**, v níž hlavní úlohu hrály užitkové předměty, které provázejí lidskou civilizaci takřka po celé její historické období a dále pak byl prezentován **cyklus obrazů Heshama Malika**.

Výstava věnovaná výrazné osobnosti naší vědy – astronomu **Antonínu Bečvářovi** – byla instalována ve výstavní síni muzea. Připravili ji členové České astronomické společnosti.

Výstavou **Jak si lidé hrají** se naše muzeum snažilo představit různé typy herních činností, které provázejí lidstvo po celou dobu jeho existence.

Prestižní a zároveň poněkud atypickou byla výstava, která se konala k 80. výročí Operace Anthropoid v mázhauzu plzeňské radnice. Její obsah i grafické provedení byly zcela v režii našeho muzea.

V Arnoldinovském domě se v roce 2022 uskutečnilo 9 přednášek pro veřejnost, kromě nich jsme zde uvedli další 4 akce - *Týden archeologie pro děti*, *Na špacír s historikem*, *představení divadla Blama* a ve spolupráci s Městskou knihovnou v Brandýse nad Labem *Hrátky s kocourem Mikešem*.

Přehled prodejů po okruzích

Datum tisku: 3.1.2023 10:41

Období konání: 2022
 Období prodeje: 2022
 Organizace: Oblastní muzeum Praha - východ, příspěvková organizace
 Stanice: Všechny
 Uživatel: Všichni
 Sezóna: Všechny
 Náklad, střed.: Všechny

Okruhy	Počet akcí	Počet vst.	Prodané	Návštěvnost	Vstupenky					
					Počet	Cena	Tržba hrubá	Provize	Tržba čistá	Poukázky *
Nákladové středisko: Oblastní muzeum Praha v.										
Okruhy	Počet akcí	Počet vst.	Prodané	Návštěvnost	Počet	Cena	Tržba hrubá	Provize	Tržba čistá	Poukázky *
28. říjen	1	-	4	-	4	4,00	4,00	0,00	4,00	0,00
Akce	23	-	1 398	-	1 398	11 850,00	11 850,00	0,00	11 850,00	0,00
Antonín Bečvář	24	-	131	-	131	1 705,00	1 705,00	0,00	1 705,00	0,00
Divadlo	2	-	37	-	37	5 920,00	5 920,00	0,00	5 920,00	0,00
Doby a nádoby	33	-	220	-	220	4 655,00	4 655,00	0,00	4 655,00	0,00
Duše plná koleček	7	-	26	-	26	480,00	480,00	0,00	480,00	0,00
Informace	128	-	488	-	488	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Katovna	9	-	568	-	568	5 460,00	5 460,00	0,00	5 460,00	0,00
Komenský v komiksu	53	-	394	-	394	7 945,00	7 945,00	0,00	7 945,00	0,00
Lidé a hry	47	-	747	-	747	13 145,00	13 145,00	0,00	13 145,00	0,00
Papírové modely	85	-	396	-	396	8 110,00	8 110,00	0,00	8 110,00	0,00
Poklady z muzejních sbírek	24	-	169	-	169	3 460,00	3 460,00	0,00	3 460,00	0,00
Přednášky	16	-	554	-	554	16 680,00	16 680,00	0,00	16 680,00	0,00
Stálá expozice	58	-	212	-	212	5 225,00	5 225,00	0,00	5 225,00	0,00
Výstava obrazů	32	-	153	-	153	3 380,00	3 380,00	0,00	3 380,00	0,00
ZUŠ výstava	10	-	56	-	56	1 260,00	1 260,00	0,00	1 260,00	0,00
Celkem za Okruhy	552	0	5553	0,00	5 553	89 279,00	89 279,00	0,00	89 279,00	0,00
Celkem za Oblastní muzeum Praha v.	552	0	5553	0,00	5 553	89 279,00	89 279,00	0,00	89 279,00	0,00
Celkem	552	0	5553	0,00	5 553	89 279,00	89 279,00	0,00	89 279,00	0,00

Jiří Chour

Vedoucí propagačního oddělení
 Oblastního muzea - Praha-východ.

Výroční zpráva Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Břežanech za rok 2022

Během sledovaného období 1.1.2022 – 31.12.2022 byla otevírací doba Památníku národního útlaku a odboje (dále jen PNÚO) v Panenských Břežanech takto :

středa – neděle od 9.00 do 16.30 hodin.

Fyzický počet zaměstnanců

Fyzický počet zaměstnanců PNÚO celkem : 4

Z toho:

kmenových zaměstnanců 4

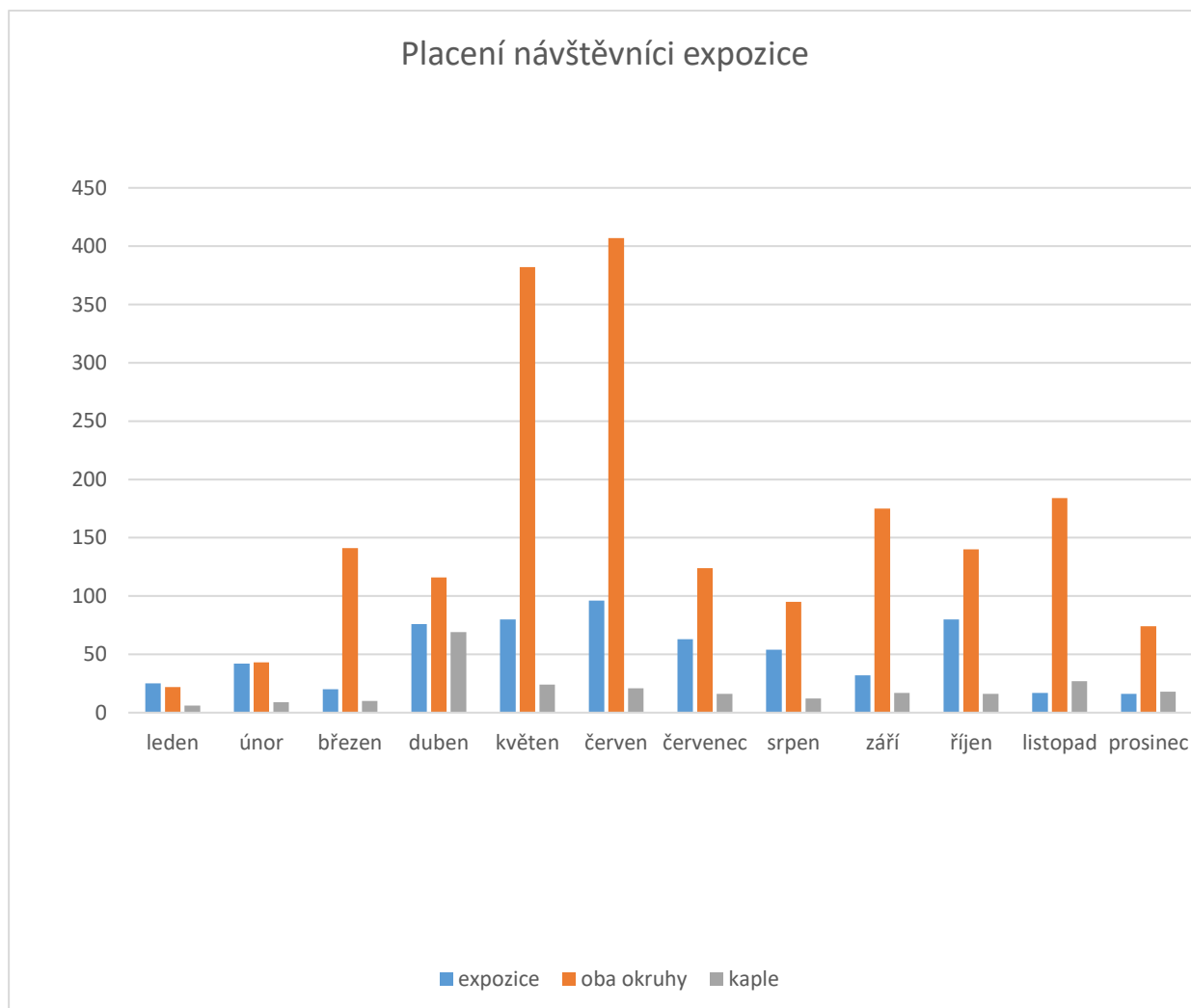
Během roku 2022 proběhly bez zjištěných závad tyto **vnější kontroly** :

Roční prověrka PO	7.11.2022
Preventivní požární prohlídky	13.9.2022
Hasící přístroje	11.1.2022
Požární hydranty	11.1.2022
Elektrické zařízení stabilní	lhůta trvá
Hromosvody	lhůta trvá
Kouřovody	19.8.2022
Plynové zařízení - revize	21.9.2022
Plynové zařízení - kontrola (OTK)	21.9.2022
Plynové kotelny - odborná prohlídka	31.10.2022
Tlakové nádoby stabilní - kontrola	25.8.2022
EPS - revize Hlásiče	7.12.2022
Výtah - odborná prohlídka	30.9.2022
Náhradní zdroj	lhůta trvá
Revize regálů	23.9.2022
Revize žebříků	23.9.2022
Zahradní technika	24.1.2022
Deratizace	8.9.2022

Návštěvnost

Památník národního útlaku a odboje byl po dvou letech otevřen bez omezení. Návštěvnost dosáhla celkových 7 166 návštěvníků

Během roku 2022 zavítalo do výstavních prostor 2 749 platících návštěvníků.

Akcí pořádaných PNÚO se během roku 2022 zúčastnilo 3 582 návštěvníků.

Samostatné prohlídky parku se věnovalo 747 návštěvníků .

Největší zájem turistů jsme zaznamenali v měsíci květnu na akci nazvané Den Jana Kubiše, kdy areál včetně expozic navštívilo **v jeden den 2 542** návštěvníků

V Památníku národního útlaku a odboje Panenské Břežany bylo během roku 2022 zrušeno Turistické informační centrum. Nicméně návštěvníci nabyli tímto postupem PNÚO ochuzeni o sběratelské turistické vizitky a známky, turistické mapy a další propagační předměty. V pokladně měli stále k dispozici bezplatný přístup k internetu. Stále trvala možnost využít úložné skříňky k úschově menších zavazadel. Návštěvníci také nadále získávali informace o akcích pořádaných v obci a turistické tipy do blízkého okolí. Samozřejmě byly podávány informace o jízdách, ubytování a stravování v blízkém i vzdálenějším okolí obce Panenské Břežany.

Jiné činnosti zaměstnanců:

Vlastními silami pracovníci PNÚO realizovali běžné zahradnické práce při údržbě a závlaze parku.

V předjaří byl proveden průklest keřových skupin a úprava podchodové výšky dřevin podél cest v zámeckém parku.

Dále byl zaměstnanci proveden jarní řez růží podél předního parteru a před vchodem na nádvoří zámku.

Důležitou prací v průběhu roku bylo sečení trávníků s ohledem na jejich povahu. Např. plocha za kaplí je pěstována jako květnatá louka, tudíž její doba sečení odpovídá termínu polovině července. Ostatní plochy parku se sečou několikrát během roku dle potřeby.

Samozřejmě byl pravidelný úklid parkových cest.

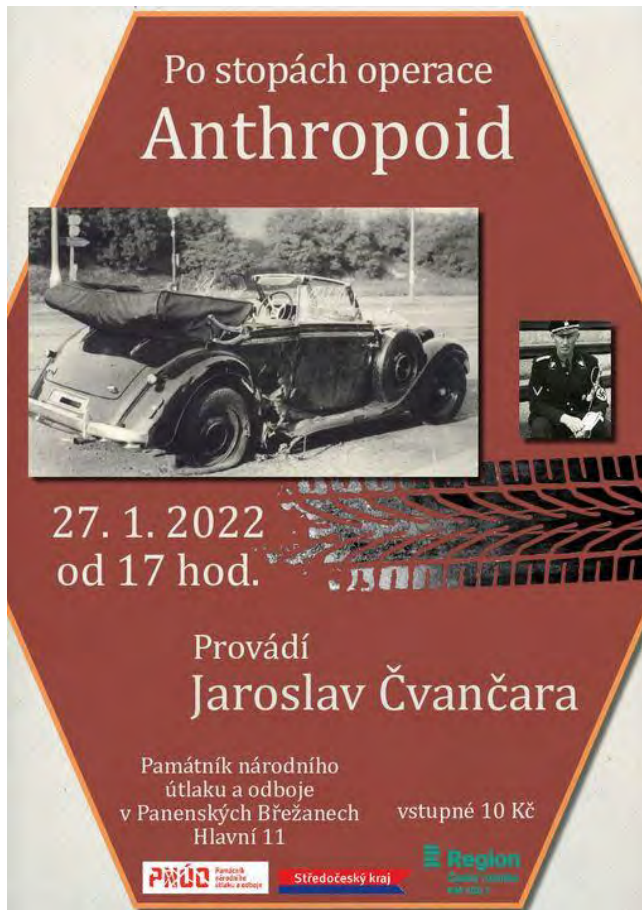
Během vegetačního období byly záhony růží ošetřeny fungicidem proti černé skvrnitosti listů růže (*Diplocarpon rosae*).

Stromy druhu Jírovec maďal (*Aesculus hippocastanum*) byly v průběhu měsíců dubna a května dvakrát ošetřeny insekticidem proti klíněnce jírovcové (*Cameraria ohridella*).

Nedílnou součástí zahradnických prací bylo i podzimní odklizení spadaného listí a jeho odvoz nově pořízeným kontejnerem typu KVOB.

Akce pořádané v Památníku národního útlaku a odboje v Panenských Březanech

V roce 2022 PNÚO pokračovalo oblíbené pásmo přednášek o výsadcích do Protektorátu během období II. světové války

Po stopách operace
Anthropoid

27. 1. 2022
od 17 hod.

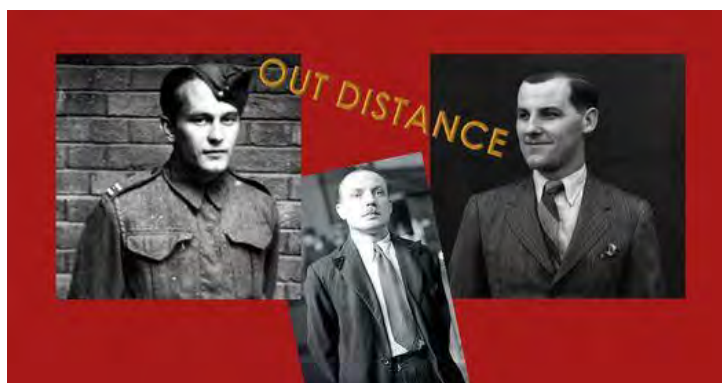
Provádí
Jaroslav Čvančara

Památník národního
útlaku a odboje
v Panenských Březanech
Hlavní 11

vstupné 10 Kč

PNÚO Památník národního útlaku a odboje Středočeský kraj Region Vysočina

Jako první jsme mohli 27. ledna 2022 vyslechnout přednášku pana Jaroslava Čvančary, kterou věnoval příběhu skupiny Anthropoid. Současně s přednáškou byla vystavena i dochovaná část originálního padáku. Tento artefakt pro výstavní účely zapůjčilo Muzeum Vysočiny Třebíč.

Cyklus pokračoval 24.2. 2022 přednáškou o skupině nazvané Out Distance, kdy se s námi o zjištěné údaje o výsadkářích podělil pan Vlastislav Janík. Při této příležitosti byla exkluzivně vystavena osobní zbraň Karla Čurdy (*Pistole Luger P08, samonabíjejíci pistole s uzamčeným závěrem, která byla vyvinuta Georgem Lugerem a patentovaná v r. 1898. Je známější pod*

názvem Parabellum - „Parabella“ a od r. 1900 ji začala v Německu vyrábět továrna Ludwiga Loeweho Deutsche Waffen-und Munitionsfabriken (DWM). Tato pistole patřila Karlu Čurdovi, který se skrýval v Manětíně č.p. 198 u paní Řepové). Tato zbraň nám byla zapůjčena z Muzea a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici.

NACISTICKÉ TÁBORY (1939-1945)

Koncentrační, pracovní a zajatecké tábory
na našem území očima archeologie

v horním zámku
v Panenských Břežanech (PNÚO)
23. března - 30. září 2022

Dne 22.3.2022 byla v PNÚO vernisáží zahájena výstava nazvaná Nacistické tábory (1939 – 1945) s podtitulem koncentrační, pracovní a zajatecké tábory na našem území očima archeologie. Na výzkumech, jejichž výsledky výstava prezentovala, pracovali odborníci z Archeologického ústavu AV, Západočeské univerzity v Plzni a Národního památkového ústavu v Ústí nad Labem. Expozice ukazovala výsledky archeologických průzkumů míst, v nichž stály zajatecký tábor Rolava v Krušných horách, ženský koncentrační tábor Svatava na Sokolovsku, romský koncentrační tábor Lety na Písecku a táborová aglomerace v Holýšově na Plzeňsku.

**Příběh velitele paraskupiny
ZINC
Oldřicha Pechala**

**Přednáší
archivář Vojtěch Šustek**

**7. dubna 2022
od 17:00**

Památník národního útlaku a odboje
v Panenských Břežanech

Region
Český újezd
Pí 3023

PNÚO

Středočeský kraj

Dne 7.dubna 2022 přednesl svoji přednášku o výsadbě ZINC archivář pan Vojtěch Šustek

V průběhu měsíce dubna jsme instalovali na plochu západně od budovy zámku venkovní tabulové výstavy věnované výsadbům Out Distance a Percentage. Takto jsme rozšířili výstavní plochy i do nejbližšího okolí zámku. Tyto výstavní plochy volně navazují na loni umístěnou venkovní výstavu o operaci Anthropoid na předním parteru zámeckého parku.

PŘESTŘELKA

Na Požárech u Křivoklátku 30. 4. 1942
aneb vlastenec proti vlastenci

Přednáší
badatel René Černý
27. dubna 2022
od 17:00

Památník národního útlaku a odboje
v Panenských Břežanech

OBLASTNÍ MUZEUM
PRAHA VÝCHOJ
Městský úřad Praha 10

MUZEUM POLICE ČR

PNÚ Památník národního útlaku a odboje

Středočeský kraj

Jako poslední z jarního „semestru“ jsme měli možnost vyslechnout přednášku pana René Černého. Jeho přednáška věnovaná příběhu parašutisty Arnošta Mikše (z výsadku ZINC) byla doplněna akční rekonstrukcí příběhu parašutisty v parku horního zámku.

DEN JANA KUBIŠE

v Panenských Břežanech

Program dne:
Horní zámek
 (expozice 9-18:00, akce park 9-24:00)

- Vystavení originálu **dopisu** Jana Kubiše
- Brýle s virtuální realitou
- Exkurze do vojenského tábora v zámeckém parku
- Prohlídky vojenské **techniky**
- Aktivity pro děti od Československé obce legionářské
- Nové zapůjčené artefakty v expozici PNÚO
- Přednáška **Eduarda Stehlika** o Janu Kubišovi (15:00)
- Koncert skupiny **Taxmeni** (18:00)
- Film režiséra J. Sequence „**Atentát**“ z roku 1964 (21:00)

Dolní zámek (9-18:00)
 Prohlídka dvou stavebních slohů:

- Hlavní brána s původní vyzdobou ve stylu art-deco
- Exteriér domu čp. 84 ve stylu art-deco
- Hlavní schodiště zámku ve stylu art-deco
- Klasicistní sál v prvním patře zámku

28. května 2022

od 9.00

LIDICE 45. Československé obce legionářské Středočeský kraj PNÚO

Celý měsíc květen směřoval k vyvrcholení oslav 80. výročí úspěšného útoku na Reinharda Heydricha dne 27. května 2022. Na tento den byla naplánovaná návštěva žáků místní školy, kdy si mohli prohlédnout přijíždějící vojenskou techniku, vystavené vojenské stany vč. vybavení a také vyzkoušet brýle s virtuální realitou znázorňující útok na Reinharda Heydricha. V pozdním odpoledni odjeli dospělí účastníci setkání na „spanilou jízdu“ po místech v okolí Panenských Břežan, které mají vztah k operaci Anthropoid.

Dne 28.května 2022 v 9,00 hodin ráno se otevřel areál PNÚO pro širokou veřejnost. Program byl pro návštěvníky připraven až do pozdních večerních hodin. Celkem tuto akci navštívilo odhadovaných 2500 – 3000 návštěvníků. Kromě řešení parkování neukázněných návštěvníků Policií ČR nedošlo k žádným zásadním komplikacím. V rámci této akce jsme organizovali večerní část jako Muzejní noc Oblastního muzea Praha-východ, pobočky PNÚO Panenské Břežany. Její součástí byl koncert skupiny Taxmeni a promítání historického filmu Atentát z roku 1964 režiséra Jiřího Sequence z roku 1964.

Jako divák se koncertu skupiny Taxmeni zúčastnil herec Rudolf Jelínek, představitel filmového Jana Kubiše.

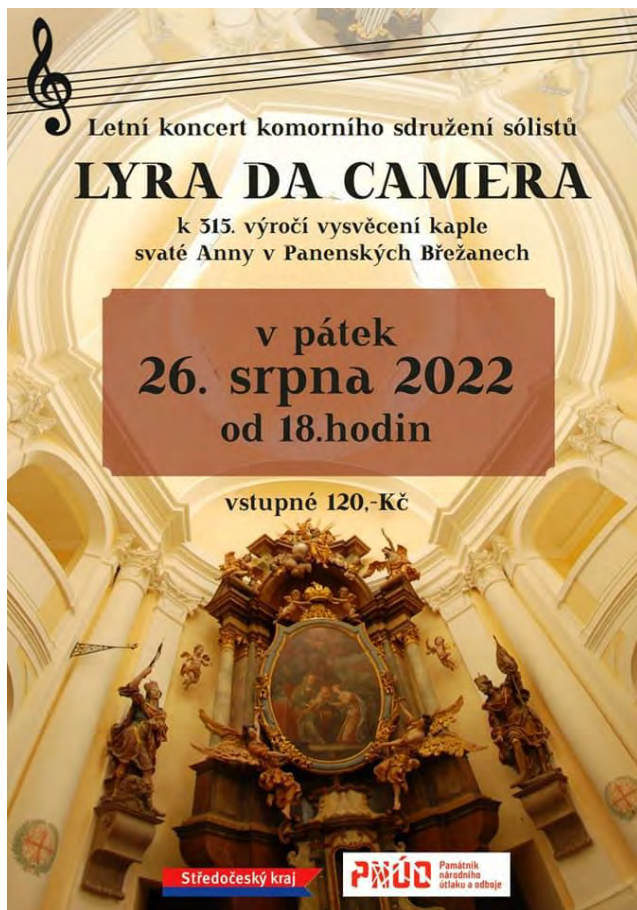

V měsíci červnu jsme organizovali tradiční **Noc kostelů** a to 10. června od 18 hodin. Akce se zúčastnilo celkem 41 návštěvníků, kteří měli možnost zdarma vyslechnout komentovanou prohlídku kaple, která byla doplněna reprodukovanou barokní hudbou.

Další červnovou akcí, na které se podíleli zaměstnanci PNÚO bylo letní kino v zámeckém parku. Toto promítání organizovala obec Panenské Břežany pod názvem **Břežanské filmové léto**. V termínech 17.června, 15. července, 12.srpna a 9.září byly promítnuty 4 filmy české i zahraniční produkce.

Dne 31.7.2022 mohli věřící vykonat pouť ke svaté Anně do Panenských Břežan. Tato akce byla organizována farností Odolena Voda ve spolupráci s PNÚO Panenské Břežany. Po příchodu účastníků byla v kapli svaté Anny od 10,00 hodin slavena mše svatá.

Dne 26.8. jsme si koncertem komorního sdružení LYRA DA CAMERA připomněli 315. výročí vysvěcení kaple svaté Anny dne 21.srpna 1707.

Ve dnech 9. a 10. září se v parku horního zámku konala premiéra venkovní výstavy kaktusů amatérských pěstitelů z obce Panenské Břežany.

Prvorepubliková
KOUPELNA
Bedřicha Gerstela

v roce 2022 byla dokončena rozsáhlá rekonstrukce, která vzhled místnosti vrátila zpět do počátku dvacátého století.

Koupelna otevřena

každou první středu v měsíci. Vstupné 20 Kč.

Po dokončení náročné rekonstrukce byla na začátku října otevřena tzv. Gerstelova koupelna v 1.patře horního zámku. V ní návštěvníci mohou nahlédnout do intimního života rodiny Gerstelů v první polovině 20.století.

173

přednáší historik a ředitel
Hornického muzea Příbrami
PaedDr. Josef Velfl

Příbramsko a heydrichiáda

6. 10. 2022 v 17h

v Památníku národního útlaku a odboje
v Panenských Břežanech, Hlavní 11.

PNÚO Památník národního útlaku a odboje

Středočeský kraj

Dne 6. října se konala přednáška PaedDr. Josefa Velfla, kterou autor nazval Příbramsko a heydrichiáda.

Mauthausen

sobota 24.října 1942 8.30hod

Koncentrační tábor Mauthausen vybudovali nacisté po připojení Rakouska k nacistickému Německu v okolí vesnic Mauthausen a Gusen v Horních Rakousích, asi 20 kilometrů východně od Lince. Stal se jedním z největších komplexů pracovních táborů v Němci ovládané Evropě. Hlavní tábory, Mauthausen a Gusen I, byly nejpršnějšími tábory pro „nenapravitelné politické protivníky říše.“

Je sobota 24.října 1942 8.30 ráno. První z 262 vlastenců jde na popraviště. Všichni odsouzení jsou příbuzní nebo pomocníci parašutistů z výsadkových skupin Anthropoid, Silver A, Bivouac, Out Distance, Steel, Intransitive a Tin. Po skupinkách jsou odváděni do čekárny a svlékárny, odtud prochází do místnosti, kde stojí dřevěný výškoměr. Podle výšky „měřené“ osoby pak esesák v bílém plášti posunuje dřevěnou zářezkou... Nemohou vidět hlavě pistole pod ní. Umrítí je jedna rána do týla...

Každé dvě minuty je v podzemí „Bunkru“ zavražděn ranou do týla jeden člověk. Jako první jdou na radu ženy. Nacisté při tom používají z gramofonů německé slásky, které by měly přehlušit výstřely, nebo případně křik odsouzených... Vraždění přichází s kolegy v bílém plášti velitel tábora gestapa Karl Schulze. Po každém výstřelu komando vlezte rychle odtáhne tělo mrtvého a spláchně krev. Nacisté do detailu zaznamenají vraždu do jejich „minutovníku“. Vraždění skončilo v 17.42 hod. Dohromady 262 obětí, z toho více než polovina žen.

Nevinní lidé, kteří neodpřeli svou pomoc bližním v nouzi.

Tato výstava je skromnou připomínkou jejich nezměrného hrdinství a obětavosti.

V neděli 23. října byla vernisáží zahájena výstava s názvem „Mauthausen sobota 24.října 1942 v 8,30hodin“

Součástí tohoto odpoledne byl křest knihy pánů Čvančary, Janíka, Ledvinky a Šustka s názvem Pamětní kniha 294 hrdinů a obětí heydrichiády popravených Mauthausenu.

Kniha byla symbolicky pokřtěna prstí z areálu koncentračního tábora Mauthausen.

Obou akcí se mimo jiných též zúčastnili i pozůstalí popravených osobností. Díky zápůjčkám věcí, které jim po blízkých rodinných příslušnících zůstaly, mohla být tato výstava realizována v tak širokém pojetí.

ANTIMONY
cesta ke slávě

přednáší historik
PhDr. Jan B. Uhlíř, Ph.D.

3.11.2022 / 17.00h.

Památník národního útlaku a odboje
Hlavní 11, Panenské Břežany

PÚO Památník národního útlaku a odboje
Středočeský kraj

Dne 3.11..2022 se od 17hodin konala další ze série přednášek věnovaných výsadbům do Protektorátu. Tentokrát pan Jan B. Uhlíř přednášel o výsadku ANTIMONY

Památník národního útlaku a odboje
Hlavní 11, Panenské Břežany

24. listopadu 2022
17.00h.

přednáška k 80. výročí paradesantního
výsadku BIVOUAC

přednáší PhDr. Vojtěch Šustek

BIVOUAC

PNÚC Památník
národního
útlaku a odboje

Středočeský kraj

Další listopadovou akcí byla dne 24. listopadu přednáška pana Vojtěcha Šustka věnovaná výsadku BIVOUAC.

Památník národního útlaku a odboje
Hlavní 11, Panenské Břežany

Smrt parašutisty

Bohuslava Kouby
na četnické stanici Kutná Hora

přednáší

JUDr. Michal Dlouhý, Ph.D.

15.12.2022 / 17.00

PNÚC Památník
národního
útlaku a odboje

Středočeský kraj

Poslední z letošních přednášek proběhla dne 15. prosince od 17 hodin. Příběh výsadku BIOSCOP nám přiblížil pan Michal Dlouhý.

I v letošním roce pracovníci PNÚO pokračovali ve sbírkotvorné činnosti. Během roku se naše sbírky rozrostly o mnoho zajímavých artefaktů a tiskovin z darů jednotlivců i organizací.

Přehled již zpracovaných sbírkových fondů (k 31. 12. 2022)

- Fond Plk. Ing. Vladimír Lexa
- Fond Plk. Václav Čermák
- Fond Pplk. Arnošt Kotrlík
- Fond Mjr. Jaroslav Purkyt
- Fond Mjr. Vojtěch Formánek
- Fond Mjr. Jan Pulkrábek
- Fond Kpt. Dalibor Kalík
- Fond Kpt. Otto Biheler
- Fond Kpt. František Konrád
- Fond Por. Ing. Bedřich Mandl
- Fond Ervín Belda
- Fond Jaroslav Starý
- Fond Marie Nováková Vogelová
- Fond Vlasta Šimáčková Jáglová
- Fond Anna Moravcová Kuželová
- Fond Josef Havlíček
- Fond Antonín Dostál
- Fond Rudolf Dostál
- Fond Václav Makrlík
- Fond Bohumil Prokop
- Fond Jan Kaplan
- Fond Josef Brandejský
- Fond Gen. četnictva Josef Šustr
- Fond Nález v horním zámku v Panenských Břežanech roku 2015
- Fond Krajský soud Česká Lípa
- Sbírka První republika
- Sbírka Druhá republika
- Sbírka Protektorát Čechy a Morava
- Sbírka Květen 1945
- Sbírka 1948-1989
- Sbírka Prvoválečná korespondence
- Sbírka Druhoválečná korespondence
- Sbírka Nacismus a třetí říše
- Sbírka K. H. Frank a R. Heydrich
- Sbírka Memorabilia
- Sbírka Dobové publikace a periodika
- Sbírka Každodennost 20. století
- Sbírka Vojenská výstroj a výzbroj
- Sbírka Umění
- Sbírka Panenské Břežany

Souběžně se zaznamenáváním přírůstků do fondů probíhala i jejich fotodokumentace a archivování fotografií.

Kromě archivační činnosti zaměstnanci zpracovali venkovní deskové výstavy na téma výsadek parašutistů do Protektorátu v letech 1941 a 1942. Jednotlivé výstavy jsou věnovány výsadekům s názvy OUT DISTANCE, ZINC a TIN.

K propagaci činnosti hrdinů během druhé světové války v Protektorátu jsme na květen pro návštěvníky připravili projekt **"Via ANTHROPOID - cestovatelský deníček po stopách parašutistů"**. Deníček zavede účastníky do míst, ve kterých se akteři historických dějů narodili i do míst, kterými během 2. světové války procházela historie a mají souvislost s Operací ANTHROPOID

== cestovatelský deníček ==

VIA ANTHROPOID

Místa, která navštívíte

- 1 Dolní Vilémovice
- 2 Rešice
- 3 Nehvizdy
- 4 Senice
- 5 Plzeň
- 6 Panenské Břežany
- 7 Lidice
- 8 Resslova ulice, Praha
- 9 Ležáky
- 10 Pardubice

- 1 soutěžící začíná zakoupením papírového „průvodce“ - cestovatelského deníčku Via ANTHROPOID
- 2 v uvedených obcích navštíví soutěžící místa se vztahem k vybraným operačním výsadekům vyslaným z Velké Británie
- 3 po zaplacení vstupného si soutěžící nechá potvrdit návštěvu tohoto místa razítkem v cestovatelském deníčku (vyjma tří míst, na kterých je možné pouze „opsání“ štítku umístěného v exteriéru obce)
- 4 po návštěvě všech deseti míst a předložení deníčku s otisky deseti razítek a opisů si soutěžící vyzvedne odměnu v Památníku národního odboje a útlaku v Panenských Břežanech
- 5 předpokládané ukončení hry je 31. května 2027
- 6 hra je celoroční (před návštěvou jednotlivé lokality sledujte její webové stránky uvedené v cestovatelském deníčku)

pořadatel hry: Oblastní muzeum Praha-východ, sídlo: Brandýs nad Labem

Hlavní 11, 250 70 Panenské Břežany ☎ 730 561 207

 www.panenske-brezany.muzeumbrandys.cz • pnuo@ompv.cz

www.facebook.com/PamatnikBrezany

Ve vestibulu zámku bylo instalováno zařízení, které na otisk zdi z Porchester Gate promítá podobizny parašutistů před touto zdí fotografovaných před odletem do akce.

Venkovní expozici jsme obohatili o přesnou kopii plotu a uliční cedule z místa útoku na Reinharda Heydricha na rohu dnešních ulic Zenklova a V Holešovičkách. Plán kopie byl zpracován podle dobových fotografií z rozsáhlé zprávy z vyšetřování, kterou sepsal hlavní vyšetřovatel Heinz Pannwitz.

Památník národního útlaku a odboje se spolupodílel na vydání prestižního díla *Pamětní kniha 294 hrdinů a obětí heydrichiády popravených v Mauthausenu*, které je od listopadu v prodeji výhradně v areálu PNÚO, nebo na objednání. Další velice zajímavou knihou, která byla realizována ve spolupráci s PNÚO jsou *Deníky parašutistů*. Rovněž i tato kniha je k dostání v Památníku národního útlaku a odboje.

Pravidelně posíláme pozvánky na akce do periodik v okolních obcích. Pozvánky a jejich odezvy, ev. články o areálu PNÚO jsou otiskovány v místních zpravodajích dle jejich redakčního zájmu. Např.

noviny Mělnicko, zveřejněno dne 4.1.2022, článek „Historii si připomínáme, abychom se z ní poučili“

<https://melnicko.cz/historii-si-pripominame-abychom-se-ni-poucili/>

avízo na lednovou přednášku Jaroslava Čvančary „Po stopách operace Anthropoid“ (27.1.2022 v PNÚO) uveřejněnou ve zpravodaji „Naše vesnice“ (obcí Husinec, Řež) č. 4/2021 (prosinec 2021), na str. 15:

[https://www.husinec-](https://www.husinec-rez.cz/e_download.php?file=data/editor/83cs_41.pdf&original=Zpravodaj_04_2021_web.pdf)

[rez.cz/e_download.php?file=data/editor/83cs_41.pdf&original=Zpravodaj_04_2021_web.pdf](https://www.husinec-rez.cz/e_download.php?file=data/editor/83cs_41.pdf&original=Zpravodaj_04_2021_web.pdf)

reportáž TV Praha, 24. ledna 2022 o expozici v PNÚO a plánovaných akcích na r. 2022

<https://prahatv.eu/zpravy/praha/praha/16175/panenske-brezany-lakaji-na-historii-i-krasnou-prirodu>

pořad „Kam vyrazit“, 31.1.2022, příspěvek o Panenských Břežanech:

<https://prahatv.eu/porady/kam-vyrazit/kam-vyrazit-31-01-2022-10-34>

článek o chystané přednášce o výsadku Out Distance a informace o připravovaném Dnu

Jana Kubiše 28. 5. 2022, (autor Milan Holakovský) Benešovský deník, 14. února 2022

<https://benesovsky.denik.cz/z-regionu/oslavam-vyroci-atentatu-na-reinharda-heydricha-predchazi-pribeh-zradce-20220214.html>

článek “Muzeum v Panenských Břežanech láká fanoušky druhé světové. V expozici je i padák Jana Kubiše“, deník Blesk, 16.2.2022 <https://www.blesk.cz/clanek/regiony-praha-praha-volny-cas/704242/muzeum-v-panenskych-brezanech-laka-fanousky-druhe-svetove-v-expozici-je-i-padak-jana-kubise.html>

pozdání na březnovou přednášku historika Lubora Nedbala o výsadku ZINC (měla se uskutečnit 31. března 2022 v PNÚO),

Odolen č. 3/2022:

Zpravodaj Kostelec n.L. č. 3/2022, celá str. 19: plakát k výstavě " Nacistické tábory (1939 – 1945)"

https://www.kosteclnadlabem.cz/assets/File.ashx?id_org=7017&id_dokumenty=11106

Klecanský zpravodaj - č. 3/2022,

<https://www.yumpu.com/cs/document/read/66535614/klecansky-zpravodaj-3-2022>

Muzejní noviny TIM – jaro 2022,

<https://www.czech-tim.cz/archiv-tim-v-pdf/specialni-vydani-tim/muzejni-noviny-tim-jaro-2022/>

tisková zpráva Akademie věd České republiky, Jan Hasil, 21.3.2022: „Nacistické lágry optikou archeologie představí výstava v Panenských Břežanech“

tisková zpráva: https://www.arup.cas.cz/wp-content/uploads/2022/03/ARU_vystava-nacisticke-lagry_210322.pdf

Archeologický ústav AV ČR, článek „Nacistické lágrы optikou archeologie představí výstava v Panenských Břežanech“, 21.3.2022
<https://www.arup.cas.cz/nacisticke-lagry-optikou-archeologie-predstavi-vystava-v-panenskych-brezanech/>

22.3.2022 vernisáž výstavy „Nacistické tábory“:

TV Seznam, Martin Tyburec, reportáž „Archeologie nacistických lágrů“ (na Streamu z 6.4.2022)

<https://www.stream.cz/zpravy-televize-seznam/archeologie-nacisticky-lagru-64333430>

Český rozhlas Region?, Radio Prague International, 24.3.2022, článek „Výstava v Panenských Břežanech ukazuje archeologické nálezy z míst koncentračních táborů“
<https://cesky.radio.cz/vystava-v-panenskych-brezanech-ukazuje-archeologicke-nalez-y-z-mist-8745712>

České noviny / ČTK, Michal Kamaryt, 22.3.2022, článek „Výstava ukazuje archeologické nálezy z míst koncentračních táborů“:

https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/2181588#utm_content=freshnews&utm_term=koncentra%C4%8Dn%C3%AD%20%C3%A1bor&utm_medium=hint&utm_source=search.seznam.cz

Západočeská univerzita v Plzni, Fakulta filozofická, Šárka Stará, 23.3.2022: článek „Nacistické tábory 1939–1945“ <https://info.zcu.cz/clanek.jsp?id=4229&lang=cs>

článek Jany Bečkové, zpravodajský web Cysnews.cz, 22.3.2022: „Nacistické lágrы optikou archeologie představí výstava v Panenských Břežanech

<http://www.cysnews.cz/kultura/galerie-muzea-vystavy/nacisticke-lagry-optikou-archeologie-predstavi-vystava-v-panenskych-brezanech/>

o výstavě „Nacistické tábory (1939-1945)“ – zveřejněn plakát a info na webu Československé obce legionářské v kalendáři akcí

<https://www.csol.cz/kalendar-akci/icalrepeat.detail/2022/03/23/3979/-/vystava-nacisticke-tabory-1939-1945>

plakát + informace o přednášce „Příběh velitele paraskupiny ZINC Oldřicha Pechala“ zveřejněn na webu Československé obce legionářské v kalendáři akcí

<https://www.csol.cz/kalendar-akci/icalrepeat.detail/2022/04/07/3930/-/prednaska-pribeh-velitele-paraskupiny-zinc-oldricha-pechala>

na webu obce Panenské Břežany plakát + info o výstavě „Nacistické tábory očima archeologie (1939-1945)“ v kalendáři akcí

https://www.panenskebrezany.cz/aktuality-1/kalendar-akci/nacisticke-tabory-ocima-archeologie-1939-1945-625_182cs.html

pozdávka na výstavu „Nacistické tábory (1939-1945)“

<https://detektorweb.info/index.4me?s=show&lang=1&i=74492&mm=2&xb=2&vd=1\\\\\\\\\\\\>

časopis „Legionářský směr“ č. 1/2022 (čtvrtletník Československé obce legionářské) – plakát Den Jana Kubiše (celá A4 – str. 30)

https://www.csol.cz/images/Projekty/Legionarsky_smer/Legionarsky_smer_1_2022.pdf

Klecanský zpravodaj č. 4/2022, str. 34 a 35 (2x formát A4) plakát přednášky „Příběh velitele paraskupiny ZINC Oldřicha Pechala“ a „Přestřelka na Požárech u Křivoklátu 30.4.1942 aneb vlastenec proti vlastenci“

www.mu-klecany.cz/UserFiles/file/zpravodaj/2022/Klecany4b.pdf

Zpravodaj města Kostelec nad Labem, č. 4/2022, str. 17 (polovina stránky): 2 plakátky – přednáška o výsadku ZINC, přednáška „Přestřelka na Požárech u Křivoklátu...“

https://www.kostelecnadlabem.cz/assets/File.ashx?id_org=7017&id_dokumenty=11204

aj.

Výroční zpráva za rok 2022

Památník Josefa Lady a jeho dcery Aleny, Josefa Lady 115, 251 66 Hrusice

Personální obsazení:

Vedoucí: PhDr. Milan Pátra

Hospodárka památníku, průvodkyně: p. Martina Svobodová

Muzejní edukátorka a marketing památníku, průvodkyně: Bc. Blanka Šubrtová

Pokladna: p. Martina Svobodová, Bc. Blanka Šubrtová

Správa: p. Robert Tomšu, p. Zdeněk Šimerka, p. Ondřej Parez

Správa IT: Bc. Vojtěch Ších (externista)

DPP a DPČ: sl. Rozálie Navrátilová, Ing. Aleš Sládek, Bc. Michaela Šimonová

Práce s veřejností:

1.) Vítání jara se Čtyřlístkem 9. 4. 2022. První velkou akcí bylo vítání jara se Čtyřlístkem s Třeskoprsk, spojené s tvořením velikonočních dekorací a odpoledním turnajem v kuličkách a komentovanou prohlídkou významných míst Hrusic.

2.) Muzejní noc 5. 6. 2022. V tento den bylo vstupné dobrovolné s prodlouženou otevírací dobou, což návštěvníci rádi využili.

3.) Svatojánská noc 24. 6. 2022. Akce s názvem Svatojánská noc je v památníku již tradicí a konala se po dvouleté pauze. Volně navazuje na staré české zvyky a tradice. Jedná se o soutěžní odpoledne pro děti spojené s opékáním špekáčků, podvečerním hledáním pokladu pod zlatým kapradím a vystoupení živé hudby. Tento rok to byla country kapela Wytratějs. Návštěvníky celým odpolednem provázejí rusalky a vodníci.

4.) Koncert Jitky Vrbové 8. 7. 2022. Podařilo se nám domluvit vystoupení známé country a jazzové zpěvačky Jitky Vrbové. Koncert se konal pod širým nebem. Pokud to bude možné, velmi rádi uvítáme paní Jitku Vrbovou – případně i jiné hudební interprety i příští rok. Občerstvení zajišťovala firma pana Holečka.

5.) Zábavné odpoledne se Čtyřlístkem 31. 7. 2022. Návštěva Čtyřlístku na jaře měla velký úspěch, a tak jsme domluvili další spolupráci. Dne 31. července přijela delegace z Doks v podání nejen známých postavíček (Fifinky, Myšpulína, Bobíka a Piňdi), ale také vedení a dalších pomocníků. Jednalo se o soutěžní odpoledne pro děti.

6.) Vystoupení kapely Krajanka 11. 9. 2022. V září nás již po několikáté navštívila známá kapela Krajanka, která si v našem kraji našla své stále posluchače. Občerstvení opět zajistila firma pana Holečka.

7.) Po stopách kocoura Mikeše 17. 9. 2022. Každoročně se koná pochod Ladovým krajem, má různě náročné trasy a pořádá ho město Mnichovice. Památník Josefa Lady a jeho dcery Aleny je jedním z významných razítkovacích míst na všech trasách.

8.) Kurz kreslení 1., 8. a 15. 10. 2022. Kde jinde se učit kreslit a malovat než přímo v místě, kde žil a tvořil náš geniální výtvarník pan Josef Lada a později jeho dcera Alena. Kurz pro výtvarníky se uskutečnil v říjnu, a sice tři sobotní dopoledne. Zájem byl větší než kapacita – (pro tuto aktivitu bylo nutno snížit počet na max. 6 lidí). Účastníci prvního stupně kurzu chtějí pokračovat dále, tudíž jsme domluvili pokračování kurzu v novém roce. Na tomto kurzu se zájemci seznamují se základy a principy kresby, v dalším stupni se seznámí se základy malby.

9.) Den středočeského kraje s pohoštěním 28. 10. 2022. Na Den Středočeského kraje 28. října jsme již tradičně připravili malé pohoštění pro návštěvníky.

10.) Beseda Josef Lada geniální výtvarník a laskavý člověk 26. 11. 2022. Letošní rok si připomínáme 135. výročí narození a 65. výročí úmrtí Josefa Lady. K tomuto výročí byla ve spolupráci s obcí Hrusice a firmou Josef Lada.cz za finančního přispění Středočeského kraje beseda s potomky, pamětníky i experty na jeho dílo. Jmenovitě s jednalo o Mgr. Josefa Ladu, p. Martina Ladu, p. Zdeňku Burianovou, Mgr. Lva Pavlucha a p. Jindřicha Ulricha. Beseda se konala v hrusické sokolovně a zúčastnilo se jí okolo 100 návštěvníků, což dokazuje, že dílo pana Lady stále lidi oslovuje.

11.) Tisková konference ke středočeskému adventu 29. 11. 2022. Odbor kultury SK uspořádal tiskovou konferenci v našem památníku. Byl zde představen bohatý program adventních koncertů, výstav, řemeslných trhů či tvořivých dílen, který si krajská muzea či galerie připravili na období adventu s názvem Středočeský advent. Na představení programu nechyběli radní pro oblast kultury, památkové péče a cestovního ruchu Mgr. Václav Švenda, předsedkyně Výboru pro památkovou péči, kulturu a cestovní ruch ve Středočeském kraji Mgr. Lucie Cirkva Chocholova, vedoucí odboru kultury a cestovního ruchu Mgr. Kateřina Pešatová a další.

12.) Adventní tvoření 3. 12. 2022. Tradiční adventní tvoření se uskutečnilo po dvouleté pauze. Návštěvníků bylo hojně – platící byly jen děti, které se dostavily s bohatým doprovodem rodičů a prarodičů. Ve výtvarné dílně i expozici si mohly vytvořit svícen z přírodnin, který mívaly děti místo adventního kalendáře v dobách dětství pana Lady.

Práce se školami a dalšími zájmovými skupinami:

Součástí návštěvy kromě prohlídky expozice a nákupu suvenýrů, jsou i lektorské hodiny ve výtvarné dílně, kde si děti mohou vyzkoušet různé techniky. Krom toho jsou zde využívány i art terapeutické techniky. Jediný problém, na který zde narážíme, je malá kapacita výtvarné dílny, který v teplejším počasí řešíme prací na zahradě pod pergolou, školy se totiž z ekonomických důvodů snaží autobusy naplnit, což je asi 40 dětí a kapacita dílny je max. 12 míst. Letos ji využilo 543 dětí.

Televize, rozhlas, tisk:

20. 1. Fotky a video za účelem propagace – sponzor SK; 27. 4. Na slovíčko s Tomášem (dětské natáčení); 12. 5. Natáčení pro web ČT ART; 3.7. Portál Seznam zprávy Jan David, článek je k dispozici na naší FB stránce; 19. 9. Rozhovor pro čs. rozhlas s ředitelem Tomášem Pancířem.

Sociální síť:

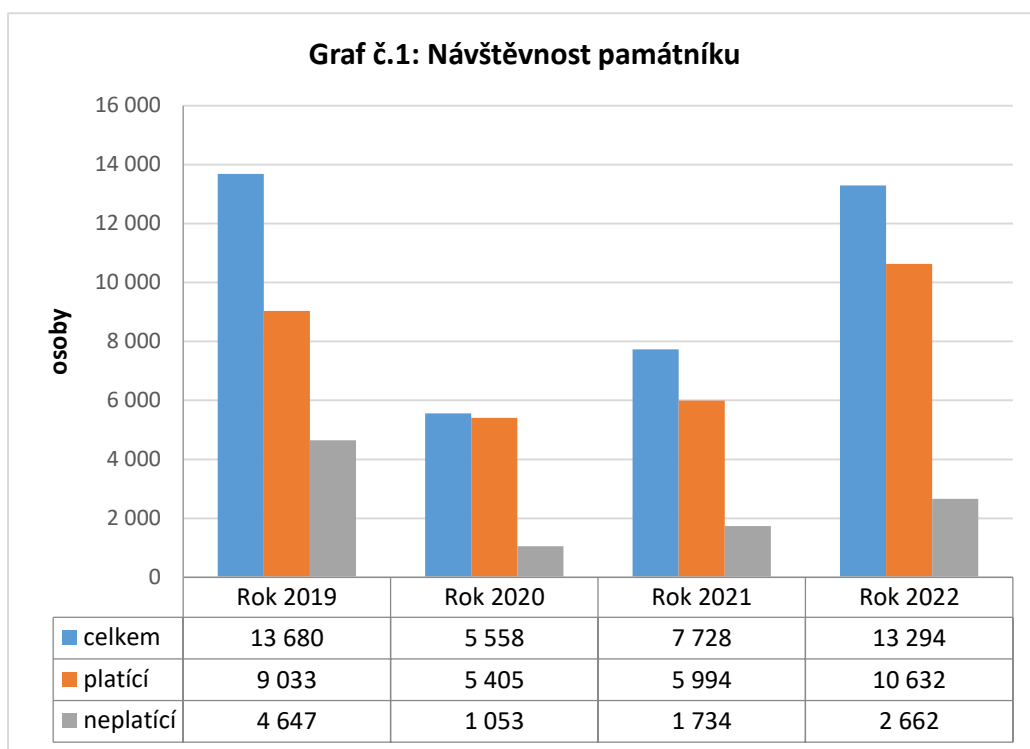
Facebook Památník Josefa Lady a jeho dcery Aleny stránka se líbí 2100 lidem, 2269 lidí ji sleduje, hodnocení 5 hvězdiček z 29 recenzí. Facebook Památník Josefa Lady Josífek byl založen 16. května 2021 a má 525 členů. Instagram byl založen 6. ledna 2021 a má 129 sledujících. Twitter byl založen 7. ledna 2021 a má 25 sledujících. You tube byl založen 26. 4. 2021 a má celkem 1 607 zhlédnutí a 9 odběratelů. Hodnocení: Facebook 5 z 5; Google 4,6 z 5; Mapy. Cz 4,9 z 5; Firmy 4,7 z 5.

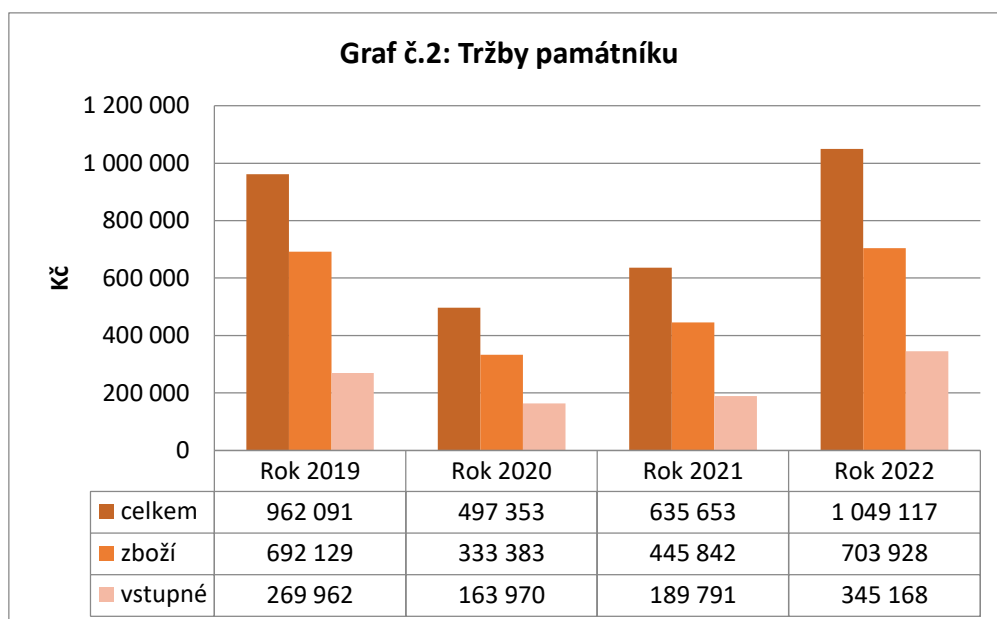
Spolupráce:

Editor díla Josefa Lady a Aleny Ladové Mgr. Josef Lada; Firma JosefLada.cz. s.r.o.; Webarchiv Národní knihovny; Obec Hrusice; Ladův kraj Říčany; MAS Říčansko; Posázaví.

Návštěvnost:

Celková návštěvnost Památníku Josefa Lady a jeho dcery Aleny Ladové ke dni 31. 12. 2022 (viz Graf č. 1) byla 13 680 návštěvníků, kteří zde utratili 1 049 117,- Kč (viz Graf č. 2). Z toho se na vstupné připadá 345 189,- Kč a na zboží 703 928,- Kč. Platba hotově 707 273,- Kč a kartou 341 844,- Kč. V rámci Dne evropského dědictví byl vstup do Památníku zdarma.

Z uvedených grafů nám vyplývá, že došlo k nárůstu platících návštěvníků oproti neplatícím. Dále se nám zvedly tržby jak za zboží, tak i ze vstupného. Můžeme tedy konstatovat, že se nám podařilo překlenout covidové období. Dokonce má letošní rok vzestupnou tendenci, kdy úspěšně překonal i rok 2019.

Expozice:

Pravidelná údržba vystavených exponátů vnitřních i vnějších provádí Bc. Blanka Šubrtová.

Knihovna:

V roce 2010 byla založena sbírková knihovna, která se zaměřuje na dílo Josefa Lady a jeho dcery Aleny. V současné době má již 950 evidenčních čísel. Knihovnu vede Bc. Blanka Šubrtová.

IT služby:

Byl přesunut monitor kamer na prodejní pult. Provedena kontrola, výměna baterií a doplnění náhradních zdrojů k PC z důvodu častých drobných i velkých výpadků dodávky elektřiny. Kontrola a údržba IT a sítě PC má na starosti externí pracovník Bc. Vojtěch Ších.

Správní činnost:

Byl dokončen centrální klíč firmou Jiří Koubek. Pracuje se na projektu týkající se výměny oken, dveří, zateplení půdy a zprovoznění terasy. Projekt připravuje Ing. arch. Josef Konečný. Běžná údržba domu, zahrady, školení zaměstnanců a revize mají na starosti správci objektu muzea. Jmenovitě se jedná o pana Roberta Tomšů, pana Zdeňka Šimerku a pana Ondřeje Pareze.

Vypracoval: PhDr. Milan Pátra

Obrazová příloha:

Koncert Jitky Vrbové

Velikonoce se Čtyřlístkem

Kurzy kreslení

Adventní tvoření

Výroční zpráva hradu Jenštejn za rok 2022

Kastelán a správce: Zdeněk Šimerka

Pokladní, průvodkyně, úklid: Anna Blažovská, Alena Krčálová

Hrad Jenštejn je po stránce provozu expozic spravován Oblastním muzeem Praha – východ, příspěvkovou organizací, na základě smlouvy mezi obcí Jenštejn a OMPv.

Průvodcovská služba zajišťovala na hradě primárně prodej vstupenek a upomínkových předmětů, průvodcovské služby, a též se podílela na pořadatelském zajištění akcí.

V oblasti technického stavu byla poskytována součinnost majiteli objektu – obci Jenštejn.

Práce s veřejností

Turistickou sezonu pozitivně ovlivnily ukončená „anti-covidová“ nařízení, které již turistickou sezonu v roce 2022 nepoznamenala, a tak došlo k opětovnému přílivu nových návštěvníků hradu a možnosti pořádání akcí bez ohledu na dodržování opatření. Negativním vlivem na výši útrat při návštěvě hradu se projevilo všeobecné zvyšování cen zboží a energií, což ovlivnilo především výši tržeb z prodeje.

Uskutečněné akce v roce 2022:

Hrad Jenštejn 2022	název akce
1.4.	Odemykání hradu – symbolické odemykání hradu do sezony roku 2021
10. 4.	Velikonoční Divotvoření – tvořivý program, kde si malí i velcí vyzkouší tradiční zdobení velikonočních kraslic formou nanášení vosku. Barvit se bude včelím voskem i barevnými voskovkami
24. 4.	Léčivé účinky stromů - procházka Kouzelným údolím - s vyprávěním o léčivých účincích stromů, gemoterapii a ochutnávkou
20. 5.	Mezinárodní den muzeí a galerií 18.5. -akce při příležitosti tohoto dne – zábavné soutěže pro děti s odměnami
12.6.	Pohádkový les aneb cesta Kouzelným údolím plným bytostí přírody -putování údolím plným bytostí
12.6.	Muzejní noc s pohádkovými bytostmi na hradě – nevšední návštěva hradu ve večerním čase za doprovodu pohádkových bytostí
26. 6.	Svatojánské bylinkobraní - procházka se sběrem bylin a přednáškou o právě rostoucích bylinách
1. 7.- 31. 8.	Letní hra(d)ní na hradě – vyzkoušejte si klasické hry v neobvyklém prostředí nádvoří hradu
28. 8.	Indiánské bubnování -zakočení prázdnin s indiánskými bubny na hradě Jenštejně
10. 9. + 11. 9.	Dny evropského dědictví – v rámci oslav pořádané speciální okruhy či prohlídky
2. 10.	Podzimní bylinkobraní aneb po stopách Jana Mikoláška –sběr podzimních bylin v náručí přírody s vyprávěním o působení J. Mikoláška
28. 10.	Den Středočeského kraje -oslava významného dne

30. 10.	Zamykání hradu – symbolické zamykání hradu na konci sezony roku 2021
17. 11.	Slavnostní nasvícení hradní věže v barvách české trikolóry - výročí událostí 17. listopadu 1939 a 1989
26. 11.	Adventní světýlka -světýlkový průvod po andělských zastaveních
18. 12.	Vánoční příběh – divadlo o narození Ježíška s následným adventním sdílením, zpěvem koled a poslechem adventních melodií, vše doprovázené vůní vánočního cukroví a adventní atmosférou

Práce se školami a dalšími zájmovými skupinami

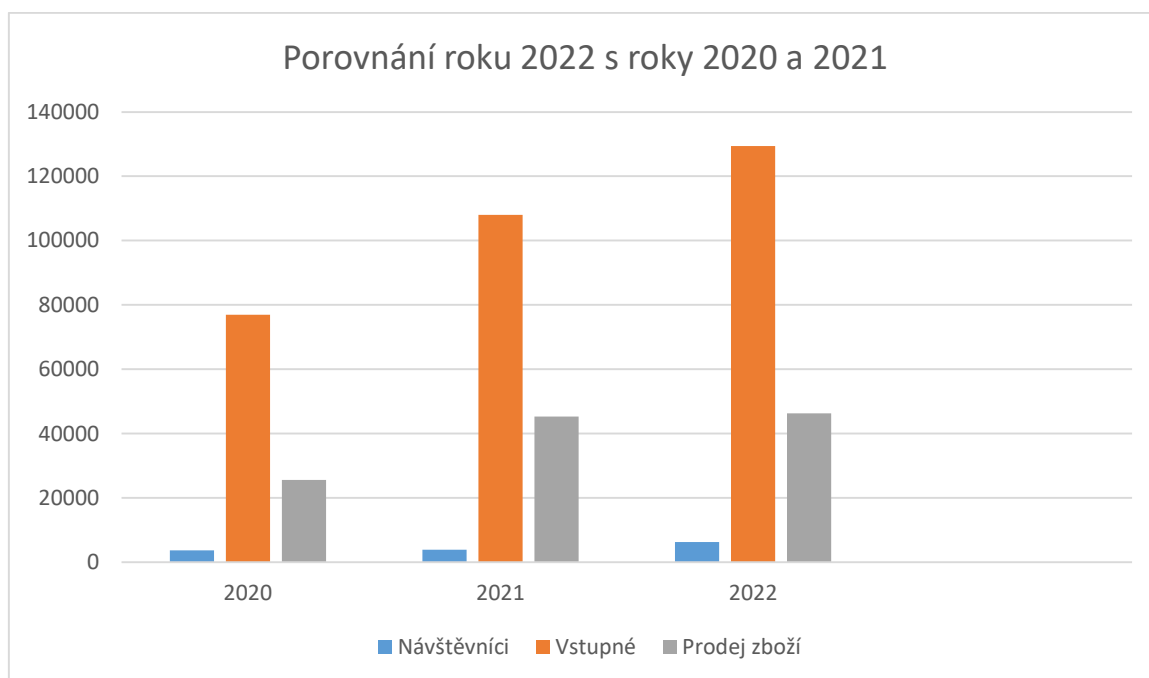
Návštěvy dětských a ostatních zájmových skupin proběhly letos především v měsíci červnu před nástupem dětí a mládeže na prázdniny. Poté byl značný zájem o prohlídky během července a srpna ze strany pořadatelů letních a příměstských táborů. Říjen opět potvrdil značný zájem turistů o putování po českých památkách.

Spolupráce:

- Lesní školka snů
- Obec Jenštejn
- MAS Střední Polabí, z.s.

Návštěvnost a tržby:

Celková návštěvnost hradu Jenštejn ke dni **31. 12. 2022 činila 6 297** návštěvníků. Oproti loňskému roku je vidět nárůst návštěvnosti, stejně jako na vstupném, kde došlo k navýšení **tržeb ze vstupného o cca 20% na částku 129 751 Kč**, u tržeb ze **zboží je s rokem 2021 částka shodná, činila 46 353 Kč**.

Ostatní:

Expozice v hradním domku byla v roce 2022 obohacena o instalaci nového modelu hradu reprezentujícího jeho stav na konci 14. století. Expozice věnovaná přírodnímu léčiteli Janu Mikolášskovi v hradním domku byla doplněna v průběhu roku o drobné vybavení. Na majetku muzea byla prováděna průběžná údržba (nátěry laviček, stolů, atp.), a to včetně pravidelné údržby travního porostu ve venkovních prostorech areálu hradu.

Zpracoval: Zdeněk Šimerka

Dne: 31. 12. 2022

Příloha č. 1: Fotodokumentace z akcí během roku 2022

Příloha č. 1

10.4.2022 – akce Velikonoční Divotvoření

23.4.2022 – akce Veteran rally v Jenštejně

12.6.2022 – řada návštěvníků čekajících na úhradu vstupného na akci Pohádkový les

22.6.2022 – příprava výzdoby kaple před konáním svateb. obřadu v hradní věži

28.8.2022 – akce Indiánské bubnování

28.9.2022 – prohlídka nově instalovaného modelu při akci Den Středočeského kraje